



# POWIATU IŁAWSKIEGO

# życie

30 stycznia 2025 roku gazeta bezpłatna



Fot. Powiatowy Szpital im. Wł. Biegańskiego w Iławie

## CAŁYM SERCEM Z WOŚP!

Szpital Powiatowy włączył się w 33. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, który odbył się pod hasłem: „Bezpieczeństwo i zdrowie dzieci”. Tego dnia mieszkańcy powiatu mogli skorzystać z bezpłatnych badań profilaktycznych, z czego chętnie skorzystali. Warto zaznaczyć, iż po 33 latach grania WOŚP nie ma szpitala bez urządzeń z serduszkami, tak jest również w naszej placówce. - Do tej pory otrzymaliśmy sprzęt medyczny o wartości ponad 1 miliona złotych, który służy pacjentom. Mamy znów powody do radości, ponieważ w najbliższym czasie nasz szpital wzbogaci się o kolejne urządzenia dzięki WOŚP - mówi Jacek Zachariasz, dyrektor placówki.

### POWIAT

#### Biurowisko paszportowe bije rekordy!

Otwarty od 2 września 2024 r. Terenowy Punkt Paszportowy w Starostwie Powiatowym w Iławie bije kolejne rekordy. W ciągu ostatnich pięciu miesięcy złożono 2724 wnioski o paszport! Wydano już 2064 dokumenty! Dane tylko potwierdzają jak bardzo to miejsce było potrzebne.



### • str. 2 PRACA W POWIECIE

#### Bezrobocie wśród młodych mocno w dół!

Udział osób do 30. roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w powiecie iławskim spadł poniżej 30% a liczba młodych osób podejmujących zatrudnienie wzrosła o 25% - te liczby opisują wymierne rezultaty „Programu wsparcia zawodowego dla osób <30 w powiecie iławskim” - autorskiego projektu realizowanego przez zespół Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie.



### • str. 4-5 ROZRYWKA

#### To był wieczór muzycznych wrażeń!

Rozpoczęliśmy Nowy Rok 2025 w rytmach muzyki! Koncert noworoczny w wykonaniu Młodzieżowej Orkiestry Dętej przy Zespole Szkół im. Bohaterów Września 1939 r., który odbył się w poniedziałek 20 stycznia w Iławie, tradycyjnie zgromadził liczną widownię.



### • str. 16



# Terenowy Punkt Paszportowy w Starostwie Powiatowym w Iławie bije rekordy!



Fot. M. Rogatyy

Otwarty od 2 września 2024 r. Terenowy Punkt Paszportowy w Starostwie Powiatowym w Iławie bije kolejne rekordy. W ciągu ostatnich pięciu miesięcy złożono 2724 wnioski o paszport! Wydano już 2064 dokumenty! Dane tylko potwierdzają jak bardzo to miejsce było potrzebne.

Z punktu w Iławie korzystają chętnie nie tylko mieszkańcy powiatu iławskiego, ale także nowomiejskiego, ostródzkiego, grudziądzkiego, brodnickiego, działdowskiego, kwidzińskiego.

Z jakimi pytaniami najczęściej telefonują mieszkańcy i jakie rady otrzymują od urzędniczek?

Okazuje się, że najczęstsze pytania dotyczą fotografii, jaka ma być, gdzie można ją wykonać itp. Na miejscu w Starostwie Powiatowym w Iławie nie można wykonać fotografii, trzeba ją przynieść

z sobą i dołączyć do dokumentów.

Zdjęcie do paszportu musi być aktualne, co jest dokładnie określone w czasie – wykonane do sześciu miesięcy wstecz. Inne, wyraźnie nieaktualne zdjęcie, nie może być przyjęte przez urzędnika, a tym samym wniosek o paszport nie może być skutecznie przyjęty.

Co do szczegółów, jak ma wyglądać zdjęcie do paszportu, to instrukcje przekazują pracownicy zakładów fotograficznych, z pewnością jednak obalamy mit, że na zdjęciu muszą być widoczne uszy. Niegdyś taka zasada obowiązywała, dziś jest nieaktualna. Podobnie sytuacja wygląda z okularami, jeśli swoją konstrukcją nie zasłaniają one brwi, można do zdjęcia pozować w okularach.

Kolejną wątpliwością jest wiek dziecka, którego obecność jest obowiązkowa

podczas składania wniosku o paszport. Do 5 roku życia dziecko nie musi być obecne w urzędzie, jednak w momencie gdy kończy 5 lat obecność jest obowiązkowa. W każdym przypadku, bez względu na wiek dziecka małoletniego, konieczna jest pisemna zgoda na wyrobienie tego dokumentu podpisana przez obojga rodziców lub opiekunów prawnych.

Często pojawia się już w trakcie obsługi kwestia korzystania ze zniżek, które są do dyspozycji. Aby z nich skorzystać potrzebny jest dokument uprawniający, okazany przez osobę składającą wniosek. A do zniżek uprawnia m.in. Karta Dużej Rodziny, legitymacja szkolna i studencka - uczniowie i studenci między 18. a 26. rokiem życia, legitymacja emeryta i rencisty; ulga przysługuje także osobom legitymującym się orzecze-

niem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, bez względu na ich wiek, żołnierzom WOT oraz ratownikom Ochotniczych Straży Pożarnej.

Przypominamy, punkt jest czynny od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-15:00, z wyjątkiem środy kiedy to interesanci przyjmowani są od 9:00 do 16:50 (z czego chętnie korzystają traktując to jako duże ułatwienie dostępu do usług publicznych). Zapraszamy!

[www.powiat-ilawski.pl](http://www.powiat-ilawski.pl)



Warmińsko-Mazurski  
Urząd Wojewódzki  
w Olsztynie

## Zapraszamy do Terenowego Punktu Paszportowego

Starostwo Powiatowe w Iławie, ul. Andersa 2A,  
pokój nr 11, PARTER,  
tel. (89) 649-07-46, (89) 649-07-89

**Godziny otwarcia**  
poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek:

**8:00 - 15:00**

**środa: 9:00 - 16:50**





## Powiat Iławski pozyskał dotację na wybudowanie dodatkowego slipu w Porcie Śródlądowym w Iławie

Samorząd Powiatu Iławskiego pozyskał dotację z województwa warmińsko-mazurskiego na zadanie pn. „Wykonanie dodatkowego slipu dla małych jednostek pływających w Porcie Śródlądowym w Iławie”.

Zostało zrealizowane w ramach przyznanej pomocy finansowej Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w konkursie „Małe granty na infrastrukturę sportową w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r.”

Dotacja Województwa Warmińsko-Mazurskiego wyniosła 26 844,75 zł, natomiast wkład własny Powiatu Iławskiego to kolejne 26 844,75 zł.

Dodatkowy slip – pomost pływający służy do łatwego oraz bezpiecznego wodowania i wyciągania na brzeg najmniejszych jednostek pływających. Plan budowy małego slipu jest odpowiedzią na apel nauczycieli i instruktorów



Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Iławie (zwanego MOS), którzy prowadzą zajęcia żeglarskie dla dzieci i młodzieży zobowiązani są do zapewnienia podopiecznym bezpieczeństwa. Międzyszkolny Ośrodek Sportowy w Iławie powstał w 1958 r. przy miejscowym Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Żeromskiego w Iławie. Organem prowadzącym MOS jest Powiat Iławski. Uczestnikami zajęć są dzieci i młodzież w wieku

szkolnym. W ramach zdania wykonano slip w bezpośrednim sąsiedztwie hangaru, w którym przechowywane są łodzie przeznaczone dla wychowanków MOS. Ograniczy to do minimum długość drogi transportu łodzi po nabrzeżu oraz wyeliminuje zagrożenia wynikające z konieczności korzystania ze slipu razem z dużymi jednostkami oraz przemieszczania się w sąsiedztwie strefy pracy dźwigu. Dzięki realizacji

przedmiotowego zadania poprawi się bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w zakresie dostępności infrastruktury portowej i wysokiej jakości usług.

### Parametry slipu:

- posycie pomostu – stalowe kraty pomostowe;
- długość – 7,20 m;
- szerokość – 3,00 m;
- powierzchnia całkowita pomostu – 21,6 m<sup>2</sup>,
- rzędna nabrzeża w miejscu połączenia z pomostem – 100,55 m n. p. m.;
- pochylenie podłużne pomostu – 5°-10°;
- zamocowany za pomocą przegubu do istniejącego nabrzeża.

Roboty budowlane zostały wykonane w terminie 19.11.2024 r. – 16.12.2024 r. przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „KAROS” H. Olchowski Sp.k. Koszt wykonania slipu o konstrukcji pomostu pływającego wyniósł 53 689,50 zł.

Projekt stanowi kontynuację działań podjętych przez Powiat Iławski ze środków Funduszy Europejskich na lata 2007-2013, w efekcie których wybudowany został Port Śródlądowy i zagospodarowane zostały wschodnie brzegi Jezioraka.

[www.powiat-ilawski.pl](http://www.powiat-ilawski.pl)



## Kwalifikacja wojskowa w Powiecie Iławskim odbędzie się na przełomie marca i kwietnia

We wtorek 4 lutego na Warmii i Mazurach rusza kwalifikacja wojskowa. W Powiecie Iławskim natomiast odbywać się ona będzie w dniach 19 marca – 17 kwietnia 2025 r. Powiatowa Komisja Lekarska w Iławie znajdować się będzie w siedzibie Starostwa Powiatowego w Iławie, przy ul. Andersa 2A.

Obwieszczenie wojewody w sprawie kwalifikacji wojskowej znajdują się na stronie internetowej Powiatu Iławskiego oraz w gablotach informacyjnych urzędu.

Do stawienia się do kwalifikacji wojskowej zobowiązani są mężczyźni urodzeni w 2006 r.; w latach 2001-2005, którzy nie posiadają określonej kategorii zdolności do czynnej służby wojskowej oraz osoby, które w latach 2023 i 2024: - zostały uznane przez powiatowe komisje lekarskie za



czasowo niezdolne do służby wojskowej ze względu na stan zdrowia, jeżeli okres tej niezdolności upływa przed zakończeniem kwalifikacji wojskowej; - zostały uznane przez powiatowe komisje lekarskie za czasowo niezdolne do służby wojskowej ze względu na stan zdrowia, jeżeli okres tej niezdolności

upływa po zakończeniu kwalifikacji wojskowej i złożyły wniosek o zmianę kategorii zdolności, o którym mowa w art. 64 ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, przed dniem zakończenia kwalifikacji wojskowej; - kobiety urodzone w latach 1998-2006 posiadające kwalifikacje przydatne do służby



Fot. M. Rogatki

wojskowej, które nie stawily jeszcze do kwalifikacji wojskowej, oraz kobiety pobierające naukę w celu uzyskania tych kwalifikacji, które w roku szkolnym lub akademickim 2024/2025 kończą studia na kierunkach lub kończą naukę w zawodach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 60

ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny; - osoby, które ukończyły 18 lat życia i zgłosiły się ochotniczo do kwalifikacji wojskowej oraz osoby o nieuregulowanym stosunku do służby wojskowej do końca roku kalendarzowego, w którym kończą 60 lat życia, jeżeli nie posiadają określonej kategorii zdolności do czynnej

służby wojskowej i zgłosiły się do kwalifikacji wojskowej.

[www.powiat-ilawski.pl](http://www.powiat-ilawski.pl)

19 marca – 17 kwietnia 2025 r.  
Powiatowa Komisja Lekarska w Iławie  
(Gmina Iława, Miasto Iława, Miasto Lubawa, Gmina Lubawa, Miasto i Gmina Kisielice, Miasto i Gmina Zalewo, Miasto i Gmina Susz)  
Siedziba Starostwa Powiatowego w Iławie;  
ul. Andersa 2a; 14-200 Iława

**GAZETA IŁAWSKA**  
**REDAKTOR WYDANIA**

tel. 531 607 106  
Alina Laskowska

**REDAKCJA**

[www.ilawa.wm.pl](http://www.ilawa.wm.pl);  
e-mail:  
[ilawa@gazetaoilsztynska.pl](mailto:ilawa@gazetaoilsztynska.pl)



# Zmniejszyło się bezrobocie wśród osób do 30 roku życia. Urząd pracy będzie dalej inwestować w młodych

Udział osób do 30. roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych spadł poniżej 30% a liczba młodych osób podejmujących zatrudnienie wzrosła o 25% - te liczby opisują wymierne rezultaty „Programu wsparcia zawodowego dla osób <30 w powiecie iławskim” - autorskiego projektu realizowanego przez zespół Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie.

**T**a kilkunastomiesięczna pouczająca przygoda z innowacją na rynku pracy, która wielu osobom pomogła przybliżyć się do swoich zawodowych marzeń, dobiegła już końca, ale kilka elementów programu zostanie z nami na dłużej. To tzw. one-stop shop dla młodych - czyli kompleksowa, nowoczesna i przyjazna obsługa młodzieży w „jednym okienku”. Kontynuowane będą także darmowe warsztaty z kompetencji cyfrowych.

## WYZWANIE...

Młodość ma swoje prawa - mówimy czasem - ale okazuje się, że ma też swoje problemy. Na przykład na rynku pracy: młody wiek nie zawsze jest przez potencjalnego pracodawcę postrzegany jako atut.

- Brak albo tylko niewielkie doświadczenie zawodowe - to jedna z podstawowych barier będących przeszkodą w podejmowaniu pracy przez osoby młode. Borykają się też z innymi problemami - a wśród nich jednym z największych i jednocześnie najtrudniejszych do przezwyciężenia są wysokie koszty opieki nad małymi dziećmi, a także bariery komunikacyjne, np. brak dostępu do publicznego transportu - wymienia trudności Lucyna Krajewska, kierownik Działu usług rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Iławie.

Do tego wśród młodych ludzi niestety nie należy do rzadkości niska samoocena, pokutuje też niewielka samoświadomość: wówczas ktoś może nie do końca zdawać sobie sprawę ze swoich mocnych i słabszych stron oraz mieć trudności w nakreśleniu celów. Wreszcie - i to akurat może zaskoczyć - kompetencje IT wśród tej grupy wie-



Punkt doradztwa dla młodzieży znajduje się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Iławie. To „jedno okienko” z kompleksową informacją i wsparciem dla osób do 30 roku życia.

kowej często wymagają uzupełnienia. Chodzi bowiem o aktywne, a nie tylko bierne korzystanie z technologii.

To wszystko odbija się na perspektywach zawodowych - i tak jeszcze do niedawna w powiecie iławskim grubo ponad 30% osób bezrobotnych stanowili mieszkańcy do 30. roku życia! To niepokojąca i zasmucająca statystyka - dlatego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Iławie postanowili zaadresować problem.

## ... I RECEPТА

- Opracowaliśmy w naszym urzędzie autorski program, który stanowi odpowiedź na te największe bariery w podjęciu zatrudnienia przez osoby młode i jednocześnie pozwala udzielić im kompleksowego wsparcia, zgodnie z ich zdiagnozowanymi potrzebami - podkreśla Agata Steiner-Demińska, dyrektor iławskiego urzędu pracy. - W naszym projekcie zaproponowaliśmy szereg innowacyjnych narzędzi, które wcześniej nie były dostępne w urzędach pracy. Dzięki temu, że Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wysoko oceniło nasz pomysł, udzielając ze środków Rezerwy Funduszu Pracy dotacji w wysokości 565 800 zł - to 100% wartości tego przedsięwzięcia - mogliśmy w połowie 2023 roku ruszyć z pierwszymi działaniami - dodaje.



Pierwszym kontaktem dla osób młodych w urzędzie pracy jest Joanna Waśniewska

## WIĘCEJ NIŻ DOBRZE ZNANY STANDARD

Z jakim rodzajem wsparcia kojarzy się nam urząd pracy? Najczęściej: z pośrednictwem pracy, z ubezpieczeniem zdrowotnym i zasiłkiem dla osób bezrobotnych. Natomiast w przypadku omawianego programu wdrożone narzędzia daleko wykraczały poza urzędową codzienność.

3-miesięczne PŁATNE praktyki absolwenckie, w ramach których praktykan-ci otrzymywali miesięczną premię w wysokości 2 500 zł, a realizowane zadania były związane z ich aspiracjami, pozwoliły rozwiązać problem braku doświadczenia, ale też pozyskać podstawowe środki na osobiste wydatki.

Możliwość zwrotu kosztów dojazdu w sytuacji, gdy prak-



Sala w Inkubatorze Technologicznym w Iławie, w której odbywają się darmowe warsztaty z kompetencji cyfrowych

tyka odbywała się poza miejscem zamieszkania i środki na dojazdy do samego punktu, to kolejne instrumenty konkretnego i wymiernego finansowego wsparcia uczestników projektu. Specjalny „bon na opiekę”, czyli kwota 1 000 złotych wypłacana przez sześć kolejnych miesięcy, z przeznaczeniem na opłacenie żłobka, przedszkola lub opieki - to z kolei ten rodzaj pomocy, który pozwolił wejść lub wrócić na rynek pracy młodym mamom i ojcom.

Warsztaty z psychologiem i konsultacje z doradcą zawodowym - to był sposób na podniesienie motywacji i samooceny, a także nakreślenie celów w życiu zawodowym.

Excel, Canva, media społecznościowe, AI (czyli sztuczna inteligencja) - z nowoczesną technologią „za pan brat” dzięki bezpłatnym warsztatom z kompetencji cyfrowych!

Stworzenie informatora edukacyjnego - kolejne działania w ramach projektu - pozwoliło zebrać w jednym miejscu i udostępnić zainteresowanym pełen przegląd w zakresie lokalnych perspektyw edukacyjnych.

I wreszcie: „wisienka na torcie” tego projektu: stacjonarny i mobilny punkt doradztwa dla młodych. Ten element wsparcia pozostanie dostępny w urzędzie także po

zakończeniu programu. Więcej o nim - poniżej.

## „JEDNO OKIENKO” DLA MŁODZIEŻY

Kompleksowa informacja, indywidualna diagnoza potrzeb i „skrojony na miarę” plan działań - i to wszystko w jednym miejscu? Tak, w specjalnym punkcie doradztwa dla młodzieży, który w ramach tego projektu powstał na parterze siedziby urzędu przy 1 Maja.

- Tutaj byliśmy dostępni dla uczestników projektu, aby krok po krok poprowadzić ich przez możliwości tego programu. Zależało nam na tym, aby być dla nich realnym wsparciem i pomóc w usunięciu tych barier, które w ich przypadku faktycznie odpowiadały za kłopoty ze znalezieniem satysfakcjonującego zatrudnienia - opowiada Joanna Waśniewska, pracownik punktu, która była pierwszym kontaktem dla uczestników projektu.

PUP poddał się ich ocenie - w formie kwestionariuszy - i wyniki są dla urzędu pozytywne. Z ankiet zadowolenia klientów wynika, że niemal 100% młodych respondentów oceniło wiedzę i kompetencje pracowników urzędu, poziom obsługi klienta oraz ich zaangażowanie jako wysokie lub bardzo wysokie.

- Projekt pozwolił nam wyjść do młodych osób z całego po-



Pracownicy urzędu pracy czekali też na klientów w terenie. „Zielone” stoisko było obecne na wszystkich najważniejszych imprezach plenerowych w powiecie

wiatu, szukać z nimi kontaktu i działać aktywnie - komentuje Michał Młotek, zastępca dyrektora urzędu i koordynator projektu. - Nie czekaliśmy tylko w biurze - działaliśmy też w terenie. Część działań projektowych była realizowana w filiach urzędu w Lubawie, Suszu, Kisielicach i Zalewie; nasz mobilny punkt gościł też na najważniejszych wydarzeniach plenerowych w naszym powiecie - wszystko po to, aby jak najszerszej docierać do osób młodych ze wsparciem dostępnym w ramach naszego projektu - dodaje.

**MOCNIEJSZA POZYCJA MŁODYCH**

- Rozpoznaliśmy trudną sytuację osób młodych na lokalnym rynku pracy jako jedno z tych wyzwań, które wymaga od nas pilnego, ale też dobrze przemyślanego działania - podsumowuje Agata Steiner-Dembińska. - Przy realizacji współpracowało z nami aż 17 partnerów - to ośrodki pomocy społecznej i szkoły ponadpodstawowe z terenu powiatu iławskiego, a także Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie - i gdy teraz po kilkunastu miesiącach pod-

sumujemy efekty naszej wspólnej pracy, to cieszy nas, że udało się osiągnąć tak pozytywne wskaźniki. Dziękujemy wszystkim partnerom i wszystkim uczestnikom. Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że wsparcie młodych na rynku pracy to cel długoterminowy, dlatego będziemy nadal budować ofertę i wizerunek naszego urzędu jako instytucji nowoczesnej, przyjaznej i otwartej na potrzeby naszych mieszkańców - dodaje.

21 października w Warszawie, na konferencji zorganizowanej przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, efekty projektu prezentował - jako jeden z czworga prelegentów - przedstawiciele urzędów pracy z różnych części kraju - Michał Młotek, który podkreślił, że program pomógł młodym mieszkańcom naszego powiatu wypracować przewagę nad rówieśnikami z innych powiatów.



Na ministerialnej konferencji w Warszawie, gdzie były prezentowane efekty iławskiego programu. Powiatowy Urząd Pracy w Iławie reprezentowali Lucyna Krajewska, kierownik Działu usług rynku pracy (na zdjęciu w środku) i Michał Młotek, zastępca dyrektora i koordynator tego projektu (pierwszy po prawej)

- Do końca grudnia 2024 roku z usług punktu doradztwa dla młodzieży skorzystało ponad 1700 osób.

Poprawili swoją atrakcyjność na rynku pracy, ale też zbudowali większą pewność siebie i wiarę we własne możliwości - mówi Michał Młotek. - Dobrze przygotowana i zmotywowana kadra buduje dobry klimat i pozytywny wizerunek całego powiatu - a to naprawdę ważne w kontekście pozyskiwania inwestorów - podkreśla.

Projekt to więc szereg korzyści osobistych i zawodowych - rozwój, który wynieśli z niego uczestnicy. Akto wie, czy tych pozytywnych efek-

tów, np. w postaci wyczekiwanej przez mieszkańców dużej inwestycji, nie będzie więcej? To już pokaże czas.

Informacje o kolejnych działaniach dla osób młodych będzie można znaleźć w mediach społecznościowych Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie i Inkubatora Technologicznego w Iławie pod adresami <https://facebook.com/pup.ilawa> oraz <https://facebook.com/inkubatorotechnologicznyilawa>.

**Źródło: PUP Iława, Inkubator technologiczny w Iławie**

RADNA SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W ŻYCIU POWIATU IŁAWSKIEGO

**Początek roku bogaty w wydarzenia w regionie**

W Łęgowie w Gminie Kisielice, 17 stycznia oddano do użytku nową salę gimnastyczną. - To druga sala gimnastyczna na terenie gminy Kisielice wybudowana przy szkole podstawowej przy pomocy samorządu województwa ze środków PFRON - mówi Bernadeta Hordejuk, radna sejmiku województwa. - Jako osoba, która sama zaczęła swoją edukację w małej, wiejskiej szkole wiem, jak ważne są takie inwestycje. Cieszę się niezmiernie, że jako radna mogłam przyczynić się do tego, że dzieci i młodzież z Łęgowa mają teraz takie wspaniałe miejsce do aktywności fizycznej. To dla mnie spełnienie marzeń i potwierdzenie, że warto działać dla rozwoju naszych małych ojczyzn.



Źródło: Archiwum radnej sejmiku

15 stycznia radna uczestniczyła w imprezie zorganizowanej przez Uniwersytet III Wieku w Nowym Mieście Lubawskim. - To było niezapomniane popołudnie w towarzystwie wspaniałych

ludzi! Niemal 200 aktywnych seniorów, którzy wciąż chcą się uczyć i rozwijać - to naprawdę inspirujące! Wąska energia i zapał są godne podziwu. Było mi niezwykle miło móc uczestniczyć w tym wydarzeniu i choć częściowo zobaczyć, ile talentów drzemie w tej grupie. Do zobaczenia na kolejnych spotkaniach.

W piątek 10 stycznia radna była natomiast gościem spotkania noworocznego u Wójta Gminy Iława Krzysztofa Harmcińskiego. Tego samego dnia odwiedziła powiat działdowski, dokładnie Burkatę, gdzie brała udział w uroczystości otwarcia Przedszkola Gminnego „Kredka”. - Nowoczesny budynek, uśmiechnięte dzieci, dumni rodzice. To

wszystko sprawia, że serce rośnie. - Dzieciaki zaprezentowały niesamowity talent podczas występu artystycznego. Gratuluję władzom samorządowym realizacji tej ważnej inwestycji. To dowód na to, że dobro naszych najmłodszych jest dla nas priorytetem - czytamy na fb radnej wojewódzkiej.

W starym 2024 roku, 17 grudnia odbyła się sesja sejmiku, która miała szczegól-

ny charakter. Na sali obecne były żona i córka śp. Mirona Sycza, wicemarszałka województwa minionej kadencji.

- Jako radni zdecydowaliśmy, że Szkoła Podstawowa oraz Liceum Ogólnokształcące z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim nosić będą imię Mirona Sycza - informuje na



swoim profilu fb Bernadeta Hordejuk.

Tego dnia uchwałę sejmiku przyznano także Nagrodę Naukową Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego, która trafiła do zespołu badawczego Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności Polskiej Akademii Nauk w Olsztynie. - Naukowcy od ponad 10 lat prowadzą badania nad biologią rozrodu ryb. Wyniki ich pracy oraz innowacyjne metody od lat z powodzeniem są wdrażane do praktyki hodowlanej. Serdecznie gratuluję.

W dniu sesji przyjęto także budżet województwa na 2025 rok, został on przyjęty większością głosów.



# 33 FINAŁ WOŚP KISIELICE

Tegoroczny 33 Finał WOŚP w Kisielicach odbył się 26 stycznia w placówce Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kisielicach. Organizatorami był MGOK w Kisielicach oraz 18 Grunwaldzka Drużyna Harcerska im. Szarych Szeregów w Kisielicach. Zbiórka przeznaczona na zakup sprzętu medycznego dla oddziałów onkologii i hematologii dziecięcej. Frekwencja miło nas zaskoczyła, na dzień dzisiejszy liczymy jeszcze zebrane środki, ale przekroczyły 16 000 zł, w minionym roku była to kwota 13964 zł, tak więc jest większa za co serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do tej inicjatywy:

Adam Mańka 18 GDH im. Szarych Szeregów za współprowadzenie licytacji i organizację, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna pani Joanna Olszewska i pani Katarzyna Osiakowska za nieocenioną pomoc przy fantach, Zespół Szkół Rolniczych w Kisielicach za udostępnienie sali, Zespół Szkół w Kisielicach, rodzice i uczniowie, którzy zebrali fany i ciasta, uczniom szkoły wraz z nauczycielami-pani Mariola Kwiatkowska, pani Teresa Miłośz za przygotowany program artystyczny, wolontariuszom i harcerzom, druhom OSP Kisielice za „światelko do nieba”, KGW Biskupiczki i Goryń za obsługę kawiarenki oraz wszystkim lokalnym KGW Łęgowo, Jędrzychowo, Butowo za wpłaty i fany. Skarbnikom państwo Agnieszka Marek Spodniewscy, pan Piotr Blinkiewicz, pan Przemysław Maluchnik za pomoc w organizacji,

pani Angelika i Karol Sitnik za relacje fotograficzną, TBF Sound & Light za oprawę sceniczną, Wiktoria Stefańska-Depa z zespołem za wyjątkowy koncert oraz wszystkim darczyńcom: Tawerna Kaper-Łława, kwiaciarnia: „Azalia” Kisielice pani Anna Krupińska, kwiaciarnia: „Cuda wianki” Kisielice pani Paulina Szałapska, Kwiatek Automobil państwo Górecy, Olimpia Kisielice, Angelika Sitnik Fotografia, sklep odzieżowy „Modziaczki” pani Marzena Zernow, oraz „Caro” Kisielice pani Iwona Suchocka, Pani Milena Ślaska-Zapłata, Pani Iwona Gawrys” Uszyte na miarę”, Pani Beata Falkowska” Salutem”, Pani Karolina Kruk- „Charlotte Mobilne Studio Urody”, Pani Milena Wielachowska” Akademia Piękna”, Pani Laura Sitnik „Lashroom Laura”, Sklep „Świat niskich cen”, Przemysław Majchrzak- firma remontowo-budowlana oraz pozostałym anonimowym darczyńcom a przede wszystkim WAM- mieszkańcom za obecność, hojność i wielkie serce.

## INFORMACJA DLA MIESZKAŃCÓW GMINY KISIELICE

Nowy obowiązek selektywnej zbiórki odpadów – tekstylii. Mieszkańcy gminy Kisielice mogą przekazywać takie odpady do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych PSZOK działającego na terenie Kisielic bez dodatkowych opłat (w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi) oraz bez określonych limitów.

W Kisielicach PSZOK znajduje się na ul. Komunalnej 1 i czynny jest w każdy poniedziałek za wyjątkiem świąt i dni wolnych od pracy w godzinach od 7:00 do 15:00.

Odpady tekstyliów można również przekazać do kontenerów na odzież PCK Polski Czerwony Krzyż.

Natomiast zakaz jest wrzucania odpadów – tekstyliów do odpadów zmieszanych.

Mieszkańcy Gminy Kisielice od stycznia 2025 weszły zmiany w zakresie zabierania, odbierania oraz przetwarzania odpadów budowlanych i rozbiórkowych wprowadzonymi ustawą z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych ustaw.

W przedmiotowym dokumencie został dodany obowiązek odbierania przedstawionych odpadów selektywnie z podziałem co najmniej na m.in. drewno, metale, szkło, tworzywa sztuczne, gruz materiały ceramiczne. W związku z powyższym dla ułatwienia mieszkańcom wspomnianej segregacji na Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Kisielicach będą przygotowane dodatkowe kontenery na odpady. Na terenie PSZOK jest również pracownik który służy pomocą aby dokonać prawidłowej segregacji.

Przypominamy, że Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Kisielicach ul. Kolejowa 1, jest otwarty w każdy poniedziałek za wyjątkiem świąt i dni wolnych od pracy w godzinach od 7:00 do 15:00.

KONCERT KOŁĘD



6 stycznia w Sali Arkadia, przywitaliśmy nowy rok pierwszym koncertem w wykonaniu Chóru Kisielice.

Repertuar kołęd i pastorałek poprzedzony ciekawą narracją, wystrój sceniczny oraz wykonanie zostało miło odebrane przez słuchaczy. Jak podkreśla sam zespół „Jesteśmy szczęśliwi, że możemy nieść radość i pokój naszym wspólnym śpiewem.” W pełni się z tym zgadzamy i potwierdzamy. Dziękujemy za te wyjątkowe spotkanie, gratulujemy organizacji i czekamy na kolejne koncerty.

OTWARCIE NOWEJ SALI GIMNASTYCZNEJ W ŁĘGOWIE



17 stycznia br. miało miejsce oficjalne otwarcie nowo powstałej sali gimnastycznej przy placówce Szkoły Podstawowej w Łęgowie. Do wydarzenia tak odniosła się Pani Burmistrz Beata Lejmanowicz:

„Cieszę się niezmiernie, że mogliśmy dzisiaj wspólnie świętować otwarcie wspaniałej sali gimnastycznej która, mam nadzieję będzie długo służyć ku wspólnemu pożytkowi. Dziękuję za obecność dostojnym kapłanom, kolegom parlamentarzyście, samorządowcom oraz Wszystkim przybyłym gościom. Cieszymy się z faktu, że ta dwuletnia inwestycja, po przezwyciężeniu wielu trudności pojawiających się w trakcie jej realizacji, w końcu została ukończona. To nasz wspólny sukces - władz Gminy, poprzedniego burmistrza Rafała Ryszczuka, radnych minionej i obecnej kadencji, naszych pracowników referatu rozwoju gminy. To również nie miała zasługą czcigodnych gości, którzy wspierali zarówno finansowo i organizacyjnie tę inwestycję. Zrealizowanie tak dużej jak na możliwości gminy inwestycji stało się realne dzięki zgodnemu współdziałaniu wielu osób.

Wniosek przygotowany przez naszych pracowników o dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji ze środków PFRON (Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych) przekazanych Samorządowi Województwa Warmińsko Mazurskiego za pośrednictwem Urzędu Marszałkowskiego został złożony 29.11.2022 r. Inwestycja obejmowała: budowę sali sportowej dla osób niepełnosprawnych, w tym dzieci i młodzieży do rehabilitacji i rekreacji wraz z adaptacją istniejących pomieszczeń na cele socjalne oraz wyposażeniem sali w sprzęty rehabilitacyjne i sportowe.

Ostateczna kwota inwestycji wraz z nadzorem inwestorskim zamknęła się w kwocie: 2 357 070,10 zł - w tym kwota nadzoru inwestorskiego: 116 850,00 zł - w tym kwota robót dodatkowych 60 608,39 zł (tj. dodatkowe okna, zsypanie na opał, wzmocnienie stropu)

**Kwota dofinansowania PEFRON: 1 010 400,00 zł**

**Środki własne Gminy: 1 229 820,10 zł**

Pragnę z tego miejsca bardzo serdecznie podziękować wszystkim, którzy służyli pomocą, dobrą radą, wsparciem finansowym, doradztwem w trakcie realizacji tej inwestycji.

Na zakończenie, pragnę serdecznie podziękować wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób włączyli się w organizację dzisiejszej uroczystości. Szczególnie dziękuję Pani dyrektor, uczniom i nauczycielom Szkoły Podstawowej w Łęgowie oraz rodzicom. Najważniejszy w tym wszystkim jest uśmiech dziecka.”

FERIE ZIMOWE DLA NAJMŁODSZYCH

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna wraz z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury w Kisielicach

ZAPRASZAJĄ DZIECI NA FERIE ZIMOWE

W PROGRAMIE:

27.01.(PONIEDZIAŁEK) GODZ. 12:00-15:00 ZAJĘCIA MALARSKIE Z P. RAFAŁEM PARADOWSKIM (ARKADIA)

29.01.(ŚRODA) GODZ. 12:00-15:00 TWORZENIE KARMNIKÓW DLA PTAKÓW Z P. MARKIEM KALUŻĄ (PRACOWNIA)

31.01.(PIĄTEK) GODZ. 16:00-18:00 BAL PRZEBIERAŃCÓW I KARAOKE (ARKADIA)

03.02.(PONIEDZIAŁEK) GODZ. 12:00-15:00 SPOTKANIE EDUKACYJNE Z PODLEŚNICZYM. P. DOMINIKA KULCZYK-BYKOWSKA OPOWIE "CO W LESIE PISZCZY?" ORAZ GRY PLANSZOWE (BIBLIOTEKA)

05.02.(ŚRODA) GODZ. 12:00-15:00 WALENTYNKOWA RZEŻBA Z P. MARKIEM KALUŻĄ (PRACOWNIA)

07.02.(PIĄTEK) GODZ. 15:00-17:00 OGNISKO DLA UCZESTNIKÓW FERII (PLAC PRZY OSP)

ZAPISY POD NR. TEL. (55) 27-56-103

*ilość miejsc ograniczona!*

Od 27 stycznia w naszym województwie rozpoczęły się dwutygodniowe ferie zimowe. MGOK wraz z Miejską Biblioteką Publiczną w Kisielicach przygotował program wspólnej zabawy i nauki dla małych mieszkańców naszej gminy.

POŻEGNANIE



23 stycznia 2025 roku odeszła od nas wieloletnia mieszkanka Kisielice Pani dr Bogusława Matusiak. Burmistrz Kisielic na ręce syna i rodziny złożyła kondolencje.

Nie wszyscy mieszkańcy wiedzą, że Uchwałą Rady Miejskiej w Kisielicach z 2016 roku Pani Bogusława Matusiak została nadany tytuł „Zasłużony dla Gminy Kisielice”. Warto przytoczyć uzasadnienie: w 1969 roku podjęła pracę w naszej gminie jako stomatolog. Przez wiele lat pełniła również stanowisko kierownika naszej przychodni. Od 1979 roku pochłonięta i oddana pracy społecznej w PCK oraz Honorowym Klubie Dawców Krwi. Klub przez wiele lat zajmował w województwie elbląskim pierwsze miejsce. W ciągu 10 lat krwiodawcy oddali 1011 litrów krwi, sam klub liczył 101 członków. Dzięki jej pasji powstał młodszy klub HDK przy Zespole Szkół Rolniczych. To tylko część zasług Pani Doktor. Nieliczni mieli przyjemność zapoznać się z jej twórczością, pisała wiersze. Niech to pozostanie w naszej pamięci.

Agata Barańska  
Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Kisielicach  
Telefon 798 624 705



Powiat iławski stoi przed wyjątkową szansą na przyspieszenie rozwoju dzięki planowanym reformom w trzech kluczowych obszarach: finansowaniu samorządów, wsparciu Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP) oraz zmianom w systemie obrony cywilnej. Inicjatywy te nie tylko wzmocnią lokalne struktury administracyjne i bezpieczeństwo, ale również przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców.

#### **Reforma finansowania samorządów – fundament lokalnego rozwoju**

Reforma finansowania samorządów może mieć duże znaczenie dla wszystkich regionów które, borykają się z ograniczonym budżetem na realizację kluczowych inwestycji. Zwiększenie udziału dochodów własnych samorządów w podatkach, takich jak PIT czy CIT, pozwoli gminom na lepsze planowanie długofalowych działań inwestycyjnych.

Powiat iławski, charakteryzujący się zarówno dużym potencjałem turystycznym, jak i rozwijającym się przemysłem, mógłby wykorzystać dodatkowe środki na rozwój infrastruktury drogowej, modernizację szkół oraz wsparcie lokalnych przedsiębiorstw. Reforma przewiduje większą decentralizację decyzji finansowych, umożliwiając tym samym lepsze ich wykorzystanie. Pewne mechanizmy wprowadzone na potrzeby społeczności lokalnej mogą być zaadaptowane przez inne samorządy.

#### **Wsparcie dla jednostek OSP – bezpieczeństwo i współpraca**

Ochotnicze Straże Pożarne odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu ochrony mieszkańcom całego województwa. Reforma finansowania OSP, obejmująca większe środki na zakup nowoczesnego sprzętu, modernizację remiz i szkolenia strażaków, może znacząco poprawić ich zdolności operacyjne. W regionach gdzie lokalne jednostki OSP są często pierwszą linią obrony

w przypadku pożarów, wypadków drogowych czy klęsk żywiołowych, takie wsparcie będzie niezwykle cenne.

Dzięki programom rządowym i regionalnym, jak choćby funduszom z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW), jednostki OSP z mogą liczyć na dofinansowanie sprzętu specjalistycznego, który znacząco zwiększy ich skuteczność. Inwestycje w nowe wozy strażackie, sprzęt ratownictwa technicznego czy drony monitorujące zagrożenia mogą również wzmocnić poczucie bezpieczeństwa mieszkańców i zwiększyć atrakcyjność regionu dla inwestorów oraz turystów.

#### **Reforma obrony cywilnej – przygotowanie na wyzwania współczesności**

Powiat iławski, podobnie jak inne regiony, musi stawić czoła współczesnym zagrożeniom, takim jak ekstremalne zjawiska pogodowe, zagrożenia technologiczne czy ko-

nieczność ochrony ludności w sytuacjach kryzysowych. Planowana reforma obrony cywilnej zakłada wzmocnienie infrastruktury, modernizację systemów ostrzegania oraz większą edukację społeczeństwa w zakresie zachowania w sytuacjach zagrożenia.

Dla samorządów oznacza to szansę na modernizację lokalnych struktur obrony cywilnej i lepsze przygotowanie do działań ratowniczych. Budowa nowych schronów, rozwój systemów wczesnego ostrzegania czy rozbudowa rezerw strategicznych – takich jak magazyny

z żywnością i medykamentami – pozwolą na skuteczniejsze reagowanie w sytuacjach kryzysowych.

Dodatkowo, zaangażowanie lokalnych społeczności w ochotnicze formacje ratownicze może zacieśnić więzi między mieszkańcami i zwiększyć ich poczucie bezpieczeństwa.

Samorządy powiatu iławskiego, dzięki dodatkowym środkom, mogą inwestować w rozwój zrównoważonej turystyki, modernizację infrastruktury czy wsparcie przedsiębiorstw. Jednocześnie wsparcie OSP oraz reforma obrony cywilnej poprawią zdolność powiatu do reagowania na kryzysy, co jest kluczowe w obliczu zmieniającego się klimatu i wzrastających zagrożeń.

# GUSTAW MAREK BRZEZIN SENATOR XI KADENCJI

## Szansa na rozwój powiatu iławskiego: nowe reformy obrony cywilnej, wsparcie dla OSP i finansowanie samorządów

# AKTUALNOŚCI Z GMINY ŁAWA



## OSP SIEMIANY DOPOSAŻONE DWOMA POJAZDAMI

24 stycznia odbył się uroczysty odbiór nowego, średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego VOLVO dla OSP Siemiany. Dotychczas jednostka dysponowała tylko awaryjnym 44-letnim wozem marki STAR. Nowoczesny pojazd poprawi bezpieczeństwo mieszkańców i turystów wypoczywających w Siemianach.

Zakup samochodu w wysokości 1.184.982 zł sfinansowano z budżetu państwa, MSWiA, Komendy Głównej PSP, Urzędu Gminy w Ławie i WFOŚiGW. W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele

władz, druhowie OSP oraz wielu innych znamienitych gości.

Podczas uroczystości druhowie z OSP Siemiany otrzymali jeszcze jeden pojazd operacyjny – Nissana Navare. Zuwagi na położenie Siemian nad jez. Jeziorak samochód ten będzie wykorzystywany do działań z zakresu ratownictwa wodnego, szczególnie do transportu i wyciągania łodzi ratunkowych, co wpłynie na poprawę bezpieczeństwa wodniaków. Samochód ten ze swoich zasobów przekazała jednostka PPSP w Ławie.

Doposażenie OSP Siemiany w nowoczesne pojazdy stanowi ważny krok w kie-

runku zwiększenia efektywności działań ratowniczych i ochrony środowiska w gminie. Wzmocnienie potencjału technicznego jednostki to nie tylko inwestycja w bezpieczeństwo, ale również wyraz uznania dla pracy ochotników, którzy na co dzień służą społeczności lokalnej.

## PONAD 5 KM NOWEJ NAWIERZCHNI DRÓG

W styczniu miały miejsce odbiory techniczne dwóch kluczowych inwestycji drogowych, które ostatecznie zakończyły przebudowę dróg gminnych w Ząbrowie i Lasecznie. Oba projekty

znacznie poprawią komfort i bezpieczeństwo mieszkańców oraz usprawnią komunikację w gminie.

Przebudowa drogi w Ząbrowie obejmowała odcinek o długości 2,46 km, stanowiący ulicę Owocową. W ramach inwestycji wykonano nową nawierzchnię z asfaltobetonu, która zapewni trwałość oraz poprawę parametrów jezdni. Koszt realizacji zadania wyniósł 4.466.777,77 zł.

Droga gminna w Lasecznie została przebudowana na odcinku o długości 2,78 km. Nowa nawierzchnia została wykonana z emulsji asfaltowej i gryków kamiennych. Całkowity

koszt inwestycji wyniósł 2.800.001,64 zł.

Obie inwestycje zostały zrealizowane dzięki wsparciu finansowemu z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, który pokrył 50% kosztów każdej z przebudów. Dzięki temu udało się zrealizować kluczowe dla lokalnej społeczności projekty bez nadmiernego obciążenia budżetu gminy. Zrealizowane inwestycje to kolejny krok w modernizacji infrastruktury drogowej w gminie, co przyniesie długoterminowe korzyści mieszkańcom i użytkownikom dróg.

>>ciąg dalszy na str. 10-11





#### FINAŁ WOŚP W WIKIELCU

26 stycznia w hali sportowej ZSP Wikielec odbył się 33. Finał WOŚP pod hasłem „Gramy dla onkologii i he-

matologii dziecięcej”. Wydarzenie rozpoczęło się o godz. 15:00 wspólnym odśpiewaniem kolędy, po którym odbyły się licytacje gadżetów,

biżuterii, voucherów i rękodzieł KGW. Publiczność mogła podziwiać koncerty ILAVA ALL STARS BIG BAND oraz THE GOOD TIMES. Dla



dzieci przygotowano liczne atrakcje: malowanie twarzy, warsztaty artystyczne, zabawę w dmuchanym zamku i drukowanie 3D. Dorośli mogli od-

wiedzić stoiska z domowymi wyrobami, biżuterią i wziąć udział w pokazach pierwszej pomocy. Łącznie sztab nr 6347 zebrał rekordowe 81.285,57 zł

na rzecz WOŚP, kwota zebrana w zeszłym roku wyniosła 62.107,33 zł. Wydarzenie było wielkim sukcesem, pokazującym siłę lokalnej społeczności!





**CHARYTATYWNY TURNIEJ PIŁKI NOŻNEJ W WIKIELCU**

5 stycznia w Wikielcu odbył się Turniej Piłki Nożnej z okazji 33. Finału WOŚP, zorganizowany przez Sztab nr 6347 pod patronatem Wójta Gminy Iława. W rozgrywkach wzięły udział drużyny z Iławy i okolic. Zwyciężył zespół CAŁY CZAS DO PRZODU, II miejsce zajął MAR-DACH TEAM, a III - SZYBCY I WŚCIEKLI. Najlepszym zawodnikiem został - Łukasz Harmaciński, bramkarzem - Tomasz Galas, a strzelcem - Paweł Sagan. Dzięki turniejowi zebrano 2.720 zł na WOŚP.

**ZMIANA NUMERÓW KONT BANKOWYCH GMINY IŁAWA**

Gmina Iława z dniem 1 stycznia 2025 r. zmieniła bank obsługujący jej finanse. W związku z tym zmianie ulegają również wszystkie numery rachunków bankowych.

Przed dokonaniem jakichkolwiek płatności prosimy o sprawdzenie aktualnych numerów kont. W razie py-

tań lub wątpliwości zachęcamy do kontaktu z Referatem Budżetu i Finansów pod numer tel.: (89) 649 08 05, (89) 649 08 35.

**SELEKTYWNA ZBIÓRKA ODDIĘŻY I ODPADÓW TEKSTYLNICH**

Od 1 stycznia 2025 roku zużyte ubrania, buty, koce, pościel, zasłony, czy dywany muszą być segregowane jako osobna frakcja odpadów. Odpady te stanowią doskonały surowiec wtórny i NIE mogą już trafiać do odpadów zmieszanych, gromadzonych wczarnych pojemnikach.

Zmiana przepisów nie wymaga od mieszkańców posiadania nowych pojemników. Odpady tekstylne należy przekazywać do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Od początku tego roku mieszkańcy Gminy Iława mogą bez opłat i limitów oddawać tekstylia do PSZOK w Iławie przy ul. Komunalnej 1 (pn., wt., czw., pt. 7:00-15:00, śr. 7:00-17:00)

lub do ZUOK w Rudnie (pn.-pt. 7:00-17:00, sob. 7:00-11:00).

**WYPRAWKA DLA MALUCHA**

Gmina Iława kontynuuje program „Wyprawka dla malucha”, oferując bon towarowy o wartości 600 zł na zakup artykułów dla niemowląt w sklepie Intermarkete. Świadczenie przysługuje matce, ojcu lub opiekunowi prawnemu dziecka zamieszkałemu w gminie. Bon można wykorzystać na pampersy, pieluchy tetrowe, produkty spożywcze, ręczniki, kocyki, drobne zabawki i inne środki higieny dla dzieci.

Aby otrzymać świadczenie, należy złożyć wniosek w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie do 3 miesięcy od narodzin dziecka. Program jest dostępny dla wszystkich uprawnionych niezależnie od dochodów, zapewniając wsparcie rodzicom w pierwszych miesiącach życia dziecka.

Zapraszamy do składania wniosków.

GMINA IŁAWA



**WYPRAWKA DLA MALUCHA**



**Zapraszamy do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie  
ul. Dąbrowskiego 17A, 14-200 Iława**



# Ile dołożą seniorom do emerytury?



Inflacja spada, a to oznacza, że niższa niż w latach ubiegłych będzie w tym roku waloryzacja rent i emerytur. Seniorzy mogą być rozczarowani, a to niezadowolone nie może znaleźć ujście w maju przy urnach wyborczych.

**W** ostatnich dwóch latach mieliśmy dwucyfrową waloryzację. Bo w ubiegłym roku świadczenia wzrosły o 12,12 proc., a dwa lata temu aż o 14,8 proc. A powodem była wysoka inflacja, która w zdecydowanym stopniu rzutuje na poziom waloryzacji.

Co nie zmienia faktu, że dwie ostatnie waloryzacje emerytur i rent były rekordowe i zapewne wielu seniorów oczekuje, że podobnie będzie w marcu tego roku, odrzucając tym samym fakt, że wysoka waloryzacja była pokłosiem szalejącej inflacji i miała im zrekompensować jedynie wzrost cen towarów i usług, sprawić, by ich poziom życia nie spadł.

## Będzie dużo mniej

Niestety zapowiada się, że tegoroczna waloryzacja będzie dużo niższa, może nawet ponaddwukrotnie, ale stopniowej pewności nie ma. Nie z powodu złych prognoz, ale faktu, że w maju odbędą się wybory prezydenckie. Seniorzy mogą poczuć się rozczarowani niskimi podwyż-

kami świadczeń, co może wpłynąć na ich decyzje wyborcze. I chyba politycy zdają sobie z tego sprawę – zsiły tej karty. Bo nie bez kozery w toczącej się już kampanii wyborczej jeden z kandydatów dużo mówi o szalejącej w Polsce drożyznie, co wynikać ma z wysokiej inflacji, choć ta wyraźnie spadła. Jak poinformował GUS, inflacja średnioroczna w 2024 roku wyniosła 3,6 proc. ityle samo wyniosła średnioroczna inflacja dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów, która jest brana pod uwagę przy wyliczaniu waloryzacji (w 2023 r. wskaźnik ten wyniósł 11,9 proc.).

To podstawowy wskaźnik, który ma wpływ na wysokość waloryzacji emerytur i rent, która zgodnie z obecnymi przepisami przeprowadzana jest co roku 1 marca. Tu pod uwagę bierze się dwa czynniki: średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku zwiększony o co najmniej 20 proc. realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku.

Czy teraz waloryzacja będzie równie wysoka? W ustawie budżetowej na rok 2025 szacowany wskaźnik waloryzacji emerytur i rent wynosi 105,82 proc., co oznacza, że w marcu 2025 roku emery-

tury i renty wzrosłyby tylko o 5,82 proc. Minimalna emerytura wzrosłaby z obecnych 1780,96 zł brutto do 1884,61 zł brutto, a więc zaledwie o 103,65 zł brutto. Ale może być nawet mniej, bo rządowe prognozy zakładały, że inflacja emerycka wyniesie 4 proc. przy realnym wzroście wynagrodzeń 9,1 proc., a wyniosła 3,6 proc. Dlatego wskaźnik waloryzacji może nie przekroczyć 5,5 proc. Czy tak się stanie, zobaczymy na początku lutego, kiedy GUS poda dane na temat realnego skoku wynagrodzeń w 2024 roku.

## Rząd dosypie grosza?

Wbudzecie na ten rok rząd zarezerwował na marcową waloryzację 24,2 mld zł. Czy sięgnie głębiej do kieszeni? To niewykluczone. Bo widać pewne ruchy. Najwyraźniej rządzący zdają sobie sprawę z tego, że groszowa waloryzacja może być mieć wpływ na to, jak zagłosują seniorzy, a przynajmniej wielu z nich w maju w wyborach prezydenckich, ale przede wszystkim może odbić się na poziomie życia emerytów.

A już na pewno tych, którzy dostają niskie świadczenia. Jak podała Interia Biznes, powołując się na informacje z ZUS, w listopadzie ubiegłego roku średnia emerytura wypłacana przez ZUS sięgnęła

3943,62 zł brutto, a w okresie od stycznia do listopada 2024 roku kwota średniej emerytury wyniosła 3855,23 zł brutto. To pokazuje, że przeciętne świadczenie emerytalne rośnie i jest już ponad dwa razy wyższe niż wynosi minimalna emerytura (1780,96 zł brutto). Ale to średnia, a większość seniorów dostaje znacznie niższe świadczenia. I teraz czekają na godziwą waloryzację.

Z prognoz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynika, że przy spadającej inflacji (rząd zakłada, że w 2025 roku wyniesie 5 proc., ale już 3,1 proc. w 2026 roku i 2,6 proc. w 2027 roku) i obecnych przepisach waloryzacja w kolejnych latach będzie równie niska. I tak emerytura i renty wzrosłyby w 2026 roku o 5,7 proc., w 2027 roku o 4,02 proc., a w 2028 roku o 3,52 proc.

Zestawiając te prognozy resortu rodziny z prognozami choćby wzrostu cen energii w 2025 roku, nawet tymi oficjalnymi, czy podwyżkami czynszów, opłat za media, można założyć, że w oczy coraz większej rzeszy emerytów zacznie zaglądać bieda.

## Jakie wyjście?

Słychać o kilku scenariuszach, które mogą zostać uruchomione. Pierwszy to taki, że zamiast 20 proc. real-

nego wzrostu płac z poprzedniego roku rząd weźmie 50 proc. do wyliczenia waloryzacji. Jak to przełożyłoby się na waloryzację świadczeń? Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przedstawiło prognozę na najbliższe cztery lata z uwzględnieniem już 50-procentowego realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia. I tak emerytura i renty wzrosłyby w tym roku o dużo więcej, bo o 8,55 proc. (w 2026 roku o 6,3 proc., w 2027 roku o 4,95 proc., w 2028 roku o 4,45 proc.).

Zatem seniorzy zyskaliby sporo, bo w tym roku najniższa emerytura wzrosłaby o 152,27 zł brutto, do kwoty 1933,23 zł brutto.

Oczywiście im większa emerytura, tym wyższa kwota waloryzacji. Dlatego na stole jest jeszcze inne rozwiązanie, z którego skorzystali rządzący w 2023 roku. To był też rok wyborczy, bo wtedy wybieraliśmy posłów i senatorów. W 2023 roku, choć waloryzacja była wyjątkowo wysoka, bo wyniosła aż 14,8 proc., to minimalna emerytura wzrosła aż o 250 zł. Tylko dlatego, że rząd zastosował waloryzację kwotowo-procentową, co miało wesprzeć dodatkowo osoby o najniższych świadczeniach. Tak przynajmniej to przedstawiano.

Andrzej Mielnicki

Z prognoz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynika, że przy spadającej inflacji (rząd zakłada, że w 2025 roku wyniesie 5 proc., ale już 3,1 proc. w 2026 roku i 2,6 proc. w 2027 roku) i obecnych przepisach waloryzacja w kolejnych latach będzie równie niska. I tak emerytura i renty wzrosłyby w 2026 roku o 5,7 proc., w 2027 roku o 4,02 proc., a w 2028 roku o 3,52 proc.



W grudniu 2024 roku zakończono prace budowlane związane z przebudową odcinka drogi powiatowej nr 1307N, obejmującego fragment ul. Kilińskiego w Zalewie. To istotna inwestycja, która poprawiła komfort i bezpieczeństwo korzystania z tego kluczowego ciągu komunikacyjnego. Przedsięwzięcie zostało zrealizowane dzięki współpracy Powiatu i Gminy Zalewo, która wsparła projekt finansowo na mocy umowy z dnia

## Przebudowa ul. Kilińskiego w Zalewie zakończona – ważna inwestycja dla mieszkańców

23 sierpnia 2024 roku. W ramach tej umowy Gmina Zalewo przekazała środki w wysokości 471 462,50 zł, co stanowiło znaczący wkład w całkowitą wartość inwestycji wynoszącą 1 138 592,55 zł.

Przebudowa obejmowała modernizację infrastruktury drogowej, w tym nową nawierzchnię oraz dostosowanie ulicy do współczesnych standardów. Dzięki temu ul. Kilińskiego zyskała nie tylko poprawioną funkcjonalność, ale również estetykę, co pozytywnie wpłynęło na jakość życia mieszkańców Zalewa. Modernizacja ul. Kilińskiego to kolejny krok w rozwoju infrastruktury drogowej w regionie. Droga



powiatowa nr 1307N, łącząca Susz, Jerzwałd, Dobrzyki i Zalewo, odgrywa kluczową rolę w codziennym funkcjonowaniu lokalnej społecz-

ności, zarówno pod względem transportu, jak i dostępu do usług. — Liczymy na rychłą kontynuację robót na tym ważnym ciągu komu-

nikacyjnym — podkreślają władze gminy, wskazując na znaczenie dalszych inwestycji dla poprawy infrastruktury drogowej w regionie. Zakończenie tego etapu prac to nie koniec działań na rzecz rozwoju komunikacyjnego Zalewa i okolic. Lokalne władze już zapowiadają dalsze starania o środki i realizację kolejnych etapów przebudowy drogi, która ma kluczowe znaczenie dla mieszkańców i turystów. Zmodernizowana ul. Kilińskiego to dowód na to, że dzięki współpracy samorządów można skutecznie realizować ważne inwestycje, które poprawiają komfort życia i wzmacniają rozwój regionu.

## Zebranie Zarządu OSP w Zalewie – Podsumowanie 2024 roku i plany na przyszłość

W Urzędzie Miejskim w Zalewie odbyło się zebranie Zarządu Oddziału Miejsko-Gminnego ZOSP RP, podczas którego podsumowano działalność Ochotniczych Straży Pożarnych w gminie za miniony rok. Spotkanie otworzył Prezes Zarządu, burmistrz Zalewa Piotr Pietrasik, witając uczestników i przedstawiając plan obrad. Jednym z kluczowych momentów było pożegnanie dotychczasowego Komendanta Gminnego mł. bryg. Kamila Szczęcha, który przez lata służby wyróżniał się zaangażowaniem i profesjonalizmem. Zarząd oraz druhowie podziękowali mu za lata poświęcone rozwojowi pożarnictwa na terenie gminy, życząc sukcesów w dalszej działalności. Komendant Gminny druh Mariusz Kupczyński przedstawił szczegółowe dane dotyczące interwencji jednostek OSP:

Łączna liczba zdarzeń: 147, Najwięcej wyjazdów miały: OSP Zalewo (83), OSP Boreczno (15), OSP Urowo (11). W mijającym roku zrealizowano także liczne szkolenia, w tym z zakresu pierwszej pomocy, obsługi pilarek i sternika motorowodnego, w ramach projektu „Warto być strażakiem”, współfinansowanego przez Narodowy Instytut Wolności. Podczas zebrania ustalono propozycję ekwiwalentu dla strażaków za udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych, który trafi pod obrady Rady Miejskiej. Omówiono również zmiany w składzie Zarządu oraz podziękowano druhom za ich poświęcenie i zaangażowanie. Spotkanie zakończyło się podkreśleniem znaczenia wspólnej pracy i determinacji, dzięki którym OSP w gminie Zalewo pozostają silnym i niezawodnym ogniwem systemu ochrony przeciwpożarowej.

## „Dbam o zdrowie, mam to w głowie” – Szkolny Dzień Profilaktyki w Zalewie

Jednym z najważniejszych punktów dnia było wspólne przygotowywanie zdrowych posiłków – kanapek, deserów oraz owocowo-warzywnych przekąsek. Uczniowie, pod opieką pań Ziemiak, Lichacz i Szmęgiel, nie tylko zgłębiali tajniki zdrowego odżywiania, ale także mieli okazję spróbować swoich sił w kuchni. Przygotowane smakołyki, realizujące założenia programu Trzymaj Formę, cieszyły się ogromnym powodzeniem i udowodniły, że najzdrowsze i najsmaczniejsze są własnoręcznie wykonane potrawy. Dzień rozpoczął się od prezentacji Agnieszki Kozłowskiej z Sanepidu w Łławie, która w ciekawy sposób przybliżyła zasady zdrowego stylu życia. W programie znalazły się również liczne atrakcje: potyczki sportowe prowadzone przez pana Fabiana Wieliczko, tamigitówki i krzyżówki przygotowane przez

panie Ewę Balkowską i Monikę Szmęgiel, a także interaktywny quiz wiedzy Kahoot, który poprowadziła Paulina Szlachetowicz. Nie zabrakło również wsparcia psychologów – każdy uczeń miał okazję wziąć udział w warsztatach prowadzonych przez specjalistów: Magdalenę Pachucką, Filipa Czajkowskiego i Jakuba Andruszkiewicza. O bezpieczeństwie podczas ferii przypomniał z kolei dzielnicowy Damian Mucha, który podkreślał znaczenie ostrożności zarówno w domu, jak i w internecie. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się animacje taneczne, podczas których uczniowie wykonywali układy taneczne pod okiem Leny Żabkiewicz i Hani Pask z klasy VII b. Był to nie tylko sposób na dobrą zabawę, ale i kolejna forma promocji aktywności fizycznej. Koordynatorka wydarzenia, pani pedagog Kamila Frączkowska, podziękowała rodzicom za zaangażowanie



w organizację dnia, które przyczyniło się do jego sukcesu. Szkolny Dzień Profilaktyki był doskonałym przykładem na to, że nauka o zdrowym stylu życia może być nie tylko wartościowa, ale i niezwykle atrakcyjna. Dzięki wspólnemu wysiłkowi nauczycieli, uczniów i rodziców udało się stworzyć wydarzenie, które na długo pozostanie w pamięci uczestników.

## Zalewo – perła Pojezierza Ławskiego. Przystań, historia i natura w jednym miejscu

Zalewo, malowniczo położone nad jeziorem Ewingi, to miejsce, które przyciąga turystów zarówno swoim naturalnym urokiem, jak i bogatą historią oraz nowoczesną infrastrukturą. Dzięki połączeniu jeziora Ewingi z Jeziorakiem za pomocą Kanału Elbląskiego miasto stanowi jeden z najciekawszych punktów na turystycznej mapie Warmii i Mazur.

### Kanał Elbląski i wyjątkowe jezioro

Jezioro Ewingi, nazywane także Zalewskim, to zbiornik o powierzchni 490 hektarów, idealny dla żeglarzy i miłośników sportów wodnych. Brak zalesienia wokół jeziora i jego poro-

śnięte trzcinami brzegi zapewniają czystą różę wiatrów, co czyni je doskonałym miejscem do żeglugi. Dzięki Kanałowi Dobrzyckiemu z jeziora można wypłynąć na najdłuższe polskie jezioro – Jeziorak, a dalej nawet na Zalew Wiślany. Kanał Elbląski, w którego systemie znajduje się jezioro Ewingi, to nie tylko najstarszy kanał żeglowny w Polsce, ale także jedno z najbardziej malowniczych miejsc Pojezierza Ławskiego, łączące historię z nowoczesnością.

### Ekomarina – nowoczesność w zgodzie z naturą

W Zalewie działa Ekomarina, jedna z najnowocześniejszych przystani na

Warmii i Mazurach. Została zaprojektowana z myślą o ochronie środowiska i potrzebach turystów. Wypożyczona w pomost pływający dla 18 jachtów (z możliwością rozbudowy do 30 miejsc), slip do wodowania łodzi, warsztat szkatniczy oraz pomieszczenia do odbioru nieczystości z łodzi, Ekomarina stanowi ważny punkt na żeglarskiej mapie regionu. Przystań jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Cyklicznie organizowane są tu regaty w klasach Optimist, Omega i jachtów kabinowych, a także treningi bojerowców i motorowodniaków, co podkreśla doskonałe warunki żeglowne Zalewa.

### Historyczne serce Zalewa

Zalewo ma także wiele do zaoferowania miłośnikom historii. Miasto, które swoje prawa miejskie otrzymało w 1305 roku, kryje w sobie fascynujące ślady przeszłości. W centrum miasta znajduje się gotycki kościół św. Jana Apostoła zbudowany w XIV wieku, otoczony fragmentami dawnych murów obronnych. Na wzgórzu kościelnym można zobaczyć jedyną zachowaną w mieście stodołę z pruskiego muru – unikalny zabytek, który przypomina o tradycyjnej zabudowie regionu. Nieopodal znajduje się także kirkut z pierwszej połowy XIX wieku, odnowiony w 2004 roku. Na

cmentarzu żydowskim zachowały się oryginalne macewy, co czyni to miejsce ważnym świadectwem wielokulturowej historii Zalewa.

### Atrakcje w okolicy

Warto odwiedzić również neogotycki dwór w pobliskich Bądkach, zbudowany w 1869 roku, oraz zachwycić się przyrodą Parku Krajobrazowego Pojezierza Ławskiego. Park jest ostoją rzadkich gatunków ptaków, co sprawia, że jest wyjątkowym miejscem dla miłośników przyrody i ornitologów.

### Zalewo – turystyczny raj

Zalewo to nie tylko piękne krajobrazy, ale także miejsce, gdzie

### GMINA ZALEWO WSPIERA NAUKĘ PŁYWANIA – ZAJĘCIA DLA NAJMŁODSZYCH DZIECI WSPARCIE SPONSORA

Dzięki zaangażowaniu Gminy Zalewo, pomysłodawcy burmistrza Piotra Pietrasika oraz wsparciu sponsora – Zakładu Gospodarki Komunalnej w Zalewie – dzieci z klas II szkół podstawowych z terenu gminy uczestniczą w zajęciach nauki pływania na krytej pływalni AQUA Ostróda. Program ten ma na celu nie tylko naukę podstawowych umiejętności pływackich, ale również promowanie zdrowego trybu życia i rozwijanie aktywności fizycznej wśród najmłodszych.

Zakład Gospodarki Komunalnej w Zalewie objął patronat nad zajęciami, umożliwiając ich realizację przez okres pięciu miesięcy – od listopada 2024 roku do końca marca 2025 roku. Dzięki wsparciu finansowemu rodzice dzieci uczestniczących w projekcie nie muszą ponosić dodatkowych kosztów, co czyni program dostępnym dla wszystkich uczniów klas II. Zajęcia odbywają się w nowoczesnym obiekcie pływalni w Ostródzie, zapewniając dzieciom komfortowe i bezpieczne warunki do nauki pływania. Program obejmuje podstawowe techniki pływackie, naukę utrzymywania się na wodzie oraz elementy zabawy, które zachęcają najmłodszych do aktywności w wodzie. Władze Gminy Zalewo podkreślają, że nauka pływania to nie tylko sposób na rozwijanie zdolności sportowych, ale również ważny element edukacji w zakresie bezpieczeństwa nad wodą. Dzieci uczą się podstawowych zasad poruszania się w wodzie, co może mieć kluczowe znaczenie podczas letnich wakacji. — To wspierała inicjatywa, która nie tylko rozwija umiejętności naszych najmłodszych mieszkańców, ale również promuje zdrowy tryb życia i aktywność fizyczną – zaznaczyli przedstawiciele gminy. Gmina Zalewo wyraziła wdzięczność Zakładowi Gospodarki Komunalnej za wsparcie i umożliwienie realizacji tego ważnego projektu. Dzięki tej współpracy dzieci z gminy mają szansę na zdobycie nowych umiejętności, które będą służyć im przez całe życie. Zajęcia pływackie potrwać do końca marca 2025 roku, a ich efekty już teraz służą zarówno dzieci, jak i ich rodzicom. To kolejny krok Gminy Zalewo w inwestowanie w rozwój swoich młodych mieszkańców i wspieranie ich aktywnego trybu życia.

W Urzędzie Miejskim w Zalewie odbyło się zebranie Zarządu Oddziału Miejsko-Gminnego ZOSP RP, podczas którego podsumowano działalność Ochotniczych Straży Pożarnych w gminie za miniony rok. Spotkanie otworzył Prezes Zarządu, burmistrz Zalewa Piotr Pietrasik, witając uczestników i przedstawiając plan obrad. Jednym z kluczowych momentów było pożegnanie dotychczasowego Komendanta Gminnego mł. bryg. Kamila Szczęcha, który przez lata służby wyróżniał się zaangażowaniem i profesjonalizmem. Zarząd oraz druhowie podziękowali mu za lata poświęcone rozwojowi pożarnictwa na terenie gminy, życząc sukcesów w dalszej działalności. Komendant Gminny druh Mariusz Kupczyński przedstawił szczegółowe dane dotyczące interwencji jednostek OSP:

historia, nowoczesność i natura przenikają się w harmonijny sposób. Dzięki Ekomarinie, jezioru Ewingi i bogatej ofercie turystycznej miasto zyskało miano jednego z najważniejszych punktów Pojezierza Ławskiego. To idealne miejsce na aktywny wypoczynek, kontakt z historią i relaks w otoczeniu mazurskiej przyrody.

# Milion nie pękł, ale było blisko

Import używanych aut ma się coraz lepiej. W ubiegłym roku do Polski sprowadzono prawie 970 tys. używanych samochodów osobowych i dostawczych do 3,5 tony. To o jedną piątą więcej niż dwa lata temu. Widać też zmiany w preferencjach klientów.

**W** 2024 r. do Polski sprowadzono 967,5 tys. używanych samochodów osobowych i dostawczych o masie do 3,5 tony – wynika z danych opublikowanych przez Instytut Badań Rynku Motoryzacyjnego SAMAR. To o 20,1 proc. więcej niż w 2023 r. Oczywiście zdecydowana większość sprowadzonych w ubiegłym roku pojazdów to auta osobowe, których sprowadzono ponad 880,4 tys., czyli o 19,5 proc. więcej niż dwa lata temu.

## Skąd przyjeżdżają auta?

Tu nie ma zaskoczenia. Niezmiennie na czele są Niemcy, skąd sprowadzono 503,4 tys. aut, a więc ponad połowę wszystkich pojazdów. Na drugim miejscu znalazła się Francja z wynikiem ponad 100 tys. pojazdów, a na trzecim Belgia (69,8 tys. aut). Tuż za pudłem uplasowały się Stany Zjednoczone z niewiele gorszym rezultatem, bo 68,2 tys. aut, ale też z największą dynamiką importu, bo w porównaniu z 2023 r. ten niemal się podwoił. W pierwszej dwudziestce krajów, z których najczęściej importujemy używanych aut, znalazły się Czechy i Słowacja, co może aż tak nie dziwi choćby ze względu na Skodę, ale już fakt, że ponad 2 tys. samochodów przyjechało do nas z Litwy, to już może zastanawiać. Choć może niekoniecznie, zwążywszy na to, że Polacy ściągają auta nawet z Japonii. W ubiegłym roku z Kraju Kwitnącej Wiśni sprowadziliśmy prawie 2 tys. używanych pojazdów.

## Ulubione marki i modele

W pierwszej piątce marek najczęściej sprowadzanych aut osobowych w 2024 r. znalazły się: VW (86 921), Ford (82 374), Opel (79 363), Audi (71 643) i BMW (56 663).

Kto trochę interesuje się motoryzacją, patrząc na ten ranking, od razu zauważy jedno. Otóż wśród najpopu-



Fot. Archiwum GO

## Rośnie import aut używanych

larniejszych marek nie ma Toyoty, która przecież nad Wisłą bije rekordy sprzedaży. Z danych IBRM SAMAR wynika, że w ubiegłym roku Polacy sprowadzili prawie 34 tys. japońskich aut, co przełożyło się na dopiero dziesiątą pozycję w rankingu najczęściej sprowadzanych marek.

Jeśli chodzi o modele, to tu mamy zmianę. Do tej pory w tym ranking brylowało, i to od wielu lat, Audi A4. Teraz na pierwszej pozycji znalazł się Opel Astra (24 293). A za nim kolejno VW Golf (23 553), Audi A4 (21 292), BMW serii 3 (17 956) i Ford Focus (16 501). W pierwszej piątce nie ma żadnej Toyoty.

## Czy jesteśmy eko?

Patrząc na rodzaj silników, to tu nie ma mowy o byciu eko. Wśród sprowadzanych pojazdów dominują auta z silnikami benzynowymi (58,4 proc. całego importu) oraz diesle (40,8 proc.). Jednak trzeba też zauważyć, że rośnie import samochodów elektrycznych. W ubiegłym

roku zarejestrowano blisko 5,5 tys. takich aut, czyli o 40,3 proc. więcej niż dwa lata temu.

Z danych Centralnej Ewidencji Pojazdów wynika, że Polacy sprowadzają coraz młodsze samochody. O ile jeszcze na koniec października 2023 r. samochody w wieku do czterech lat stanowiły 8 proc., to po roku ten udział wzrósł już do 10 proc. całego importu. Jednak w dalszym ciągu do Polski trafiają głównie kilkunastoletnie auta. Jak podaje IBRM SAMAR, w 2024 r. średni wiek sprowadzonego używanego samochodu wyniósł prawie dwanaście i pół roku.

Widać też zmiany gustów na rynku aut używanych. Popularne hatchbacki (27,7 proc. ofert) powoli ustępują pola SUV-om, które stanowią już 21,6 proc. rynku.

Eksperci IBRM SAMAR prognozują, że w przyszłym roku import używanych aut może być jeszcze wyższy. Ich prognoza zakłada wzrost na poziomie ponad 4 proc., co przełoży się na import ok. miliona aut używanych.

## Jak jest w regionie?

Tu trzeba sięgnąć do innych danych, żeby ocenić import używanych aut w ujęciu regionalnym.

Jak wynika z najnowszego raportu serwisu Clicktrans.pl, w 2024 r. najczęściej sprowadzane samochody do województw mazowieckiego, małopolskiego, śląskiego oraz dolnośląskiego. Województwa te od lat znajdują się w ścisłej czołówce. Tu trafia niemal połowa sprowadzanych do Polski wszystkich aut używanych. Z tych danych wynika, że na Warmię i Mazury sprowadzono 1,8 proc. aut używanych – to najmniej ze wszystkich szesnastu regionów. Z czego może to wynikać? Na pewno z racji położenia i w związku z tym na pewno też wyższych kosztów sprowadzenia auta, ale także z zasobności portfela mieszkańców. Na Warmii i Mazurach wynagrodzenia są jednymi z najniższych w kraju.

Serwis Clicktrans.pl podaje, że w 2024 r. średnia cena transportu samochodu z zagranicy do Polski wyniosła

2153 zł. To wzrost o 6 proc. w stosunku do ceny z 2023 r. (2039 zł). Za sprowadzenie samochodu z Niemiec, które mają największy udział w zleceniach, trzeba było zapłacić średnio 1826 zł, czyli o 5 proc. więcej niż w 2023 r., kiedy cena wynosiła 1733 zł.

## Co nowe, to nowe

Jak import aut używanych ma się do sprzedaży nowych aut? Tu mamy też wyraźny skok. Polacy kupują coraz więcej nowych samochodów. I to na pewno cieszy, z wielu powodów, a głównie ze względu na ochronę środowiska. Otóż, jak podał Polski Związek Przemysłu Motoryzacyjnego, w 2024 r. zarejestrowano w kraju 551 568 nowych samochodów osobowych, to o 76 536 aut, czyli o 16,1 proc., więcej niż w 2023 r.

Biorąc pod uwagę marki, liderem jest Toyota (103,8 tys.). Na drugim miejscu znalazła się Skoda (60,1 tys.), a na trzecim Volkswagen (38,4 tys.). A najczęściej kupowanymi nowymi autami były Toyota Corolla (29,5

Z danych Centralnej Ewidencji Pojazdów wynika, że Polacy sprowadzają coraz młodsze samochody.

O ile jeszcze na koniec października 2023 r. samochody w wieku do czterech lat stanowiły 8 proc., to po roku ten udział wzrósł już do 10 proc. całego importu. Jednak w dalszym ciągu do Polski trafiają głównie kilkunastoletnie auta. Jak podaje IBRM SAMAR, w 2024 r. średni wiek sprowadzonego używanego samochodu wyniósł prawie dwanaście i pół roku.

tys.), Skoda Octavia (19,3 tys.) oraz Toyota Yaris Cross (15,6 tys.).

Jeśli chodzi o napędy, to w segmencie samochodów osobowych zarejestrowano 121 598 klasycznych hybryd (o 31 proc. więcej niż w 2023 r.) i 126 933 tzw. miękkich hybryd (wzrost o 30,7 proc.). Jednak zmniejszył się rynek samochodów bateryjnych, bo w pełni elektrycznych aut (BEV) zarejestrowano 16 564, czyli o 3 proc. mniej niż w 2023 r. Ale to też wynika z wstrzymania od września 2023 r. rządowych dopłat do zakupu elektryków w leasingu. Jak wynika z danych PZPM, samochody z klasycznym napędem benzynowym stanowiły w 2024 r. 37,4 proc. rynku – kupiono 206 054 tego typu auta.

Natomiast udział diesli w rynku wyniósł 8,9 proc. Zarejestrowano ich 48 866, czyli pięć razy mniej niż samochodów benzynowych.

Andrzej Mielnicki



SUSZ

# WIADOMOŚCI Z GMINY SUSZ



SUSZ

## Grudzień pod znakiem Świąt Bożego Narodzenia

W piątek 6 grudnia spotkaliśmy się przy choince na placu Chrystusa Króla, by wspólnie rozpocząć okres świąteczny. Na wydarzenie, które zostało zaplanowane na godzinę 17:00 przybyło bardzo wiele osób. Często – co bardzo cieszy – całe rodziny, ze swoimi pociechami na czele. Zebranych mieszkańców przywitał Burmistrz Susza – Marcin Mądry, który nie krył radości z tego świątecznego spotkania. W trakcie wydarzenia oficjalnie rozświetlona została choinka ulokowana w centrum placu, alicznie zebrane dzieci odwiedził Święty Mikołaj, który na miejsce dotarł specjalnie udekorowanym wozem bojowym OSP Susz. 20 grudnia natomiast zorganizowany został Jarmark Bożonarodzeniowy. Tegoroczna edycja świątecznego wydarzenia zorganizowana została na Starym Mieście. Plac znajdujący się w centralnym punkcie wypełniły stragany i stoiska, na których wystawcy przedstawili swoją ofertę. Było dosłownie wszystko! Od tradycyjnych Bożonarodzeniowych potraw, przez ciepłe rozgrzewające napoje po słodczyce, a wśród nich domki z piernika udekorowane białym lukrem – tutaj ukłony w kierunku naszych lokalnych Kół Gospodyń Wiejskich z Baloszyca, Lubnowych, Kamieńca, Ulnowa i Jakubowa Kisielińskiego za przygotowanie przepysznej oferty. Nie zabrakło także szerokiej gamy ozdób świątecznych i pomysłów na prezenty. W trakcie wydarzenia odbyło się przekazanie Betlejemskiego Światła Pokoju oraz występy artystyczne w wykonaniu harcerzy 17 SDH oraz Scholi Cantate Deo.



## Światowy Dzień Osób z Niepełnosprawnościami



We wtorek 3 grudnia obchodzono Światowy Dzień Osób z Niepełnosprawnościami. Z tej okazji Środowiskowy Dom Samopomocy w Suszu zorganizował wydarzenie, które odbyło się w Suskim Ośrodku Kultury. Sala widowiskowa wypełniła się gośćmi z placówek

zlokalizowanych na terenie naszego miasta: Warsztatu Terapii Zajęciowej, Domu Pomocy Społecznej oraz Środowiskowego Domu Samopomocy. Na miejscu na wszystkich czekał słodki poczęstunek, fotobudka oraz występ artystyczny zespołu Takt Band.

## „Zaczarowany fortepian gra, zaczarowane melodie zna...” sentymalna podróż w czasie z okazji Dnia Babci i Dziadka



To był magiczny wieczór! W trakcie koncertu z okazji Dnia Babci i Dziadka, Jan Wojdak, lider zespołu Wawele, przeniósł publiczność w sentymalną atmosferę końca XX wieku, wykonując utwory, które mają szczególne

miejsce w sercach wielu osób. Wartością dodaną były także jego anegdoty, które pozwoliły zbliżyć się do artysty i doświadczyć nie tylko muzyki, ale i historii, które towarzyszą tym utworom.



## To był wieczór muzycznych wrażeń! Orkiestra zagrała najpiękniejsze utwory w zaskakujących aranżacjach

Rozpoczęliśmy Nowy Rok 2025 w rytmach muzyki! Koncert noworoczny w wykonaniu Młodzieżowej Orkiestry Dętej przy Zespole Szkół im. Bohaterów Września 1939 r., który odbył się w poniedziałek 20 stycznia w Iławie, tradycyjnie zgromadził liczną widownię.

**M**łodzieżowa Orkiestra Dęta przy Zespole Szkół im. Bohaterów Września 1939 r. przygotowała niezapomniany wieczór pełen muzycznych wrażeń! W programie Powiatowego Koncertu Noworocznego znalazły się najpiękniejsze utwory klasyczne i noworocz-



„20 stycznia mieliśmy okazję zaprezentować Państwu nasz nowy repertuar, który jak sądzimy po reakcjach publiczności, przypadł odbiorcom do gustu. Dziękujemy za obecność i tak pozytywny odbiór naszych aranżacji.”

ne oraz zaskakujące aranżacje znanych melodii. Koncertu wysłuchał m.in. Starosta Powiatu Iławskiego Bartosz Bielawski, który złożył życzenia noworoczne wszystkim

mieszkańcom Powiatu Iławskiego. Wspólnie z dyrektorem Zespołu Szkół im. Bohaterów Września 1939 roku Elżbieta Gościńska podziękował kapelmistrzowi Młodzieżowej

Orkiestry Dętej Michałowi Kowalewskiemu oraz całemu zespołowi muzyków za przygotowanie pięknego koncertu. Na profilu fb Orkiestry znalazły się podziękowania skierowane do publiczności:

Organizatorem wydarzenia był Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury przy Zespole Szkół im. Bohaterów Września 1939 r. w Iławie.

[www.powiat-ilawski.pl](http://www.powiat-ilawski.pl)





# Można już składać wnioski o nagrody w dziedzinie sportu i kultury w Powiecie Iławskim. Termin mija 31 marca 2025 r.

Zarząd Powiatu Iławskiego informuje, że do 31 marca 2025 roku można składać wnioski o nagrody za osiągnięcie wysokich wyników sportowych we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym oraz w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

**Wnioski o nagrody za osiągnięcie wysokich wyników sportowych we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym z budżetu powiatu**

Wnioski składać mogą:

1) dyrektorzy jednostek oświatowych prowadzonych przez Powiat Iławski,

2) kluby sportowe lub związki sportowe mające siedzibę na terenie powiatu iławskiego,

3) stowarzyszenia sportowe mające siedzibę na terenie powiatu iławskiego,

4) radni Rady Powiatu Iławskiego.

Nagrody mogą zostać przyznane:

1) zawodnikom za prezentowany przez nich poziom i wysokie wyniki sportowe w krajowym i międzynarodowym współzawodnictwie sportowym,

2) zawodnikom niepełnosprawnym, którzy osiągnęli



Fot. M. Rogatki

**Ubiegłoroczna uroczystość wręczenia nagród w dziedzinie sportu i kultury odbyła się w czerwcu. Odebrała ją z rąk Starosty Powiatu Iławskiego Bartosza Bielawskiego m.in. Joanna Sierżputowska (na zdjęciu ze Starostą), malarka z Iławy, członkini Związku Polskich Artystów Plastyków Okręgu Toruńskiego**

wyniki sportowe w dyscyplinach i konkurencjach sportowych organizowanych na szczeblu krajowym i międzynarodowym,

3) trenerom, których zawodnicy osiągnęli wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie krajowym lub międzynarodowym lub w wkład pracy, działalność i zaangażo-

wanie na rzecz rozwoju kultury fizycznej i sportu w powiecie iławskim,

4) działaczom sportowym, których wkład jest istotny dla rozwoju sportu w powiecie iławskim.

Nagrodę za osiągnięcie wysokiego wyniku sportowego może otrzymać zawodnik lub trener zawodnika, który

zamieszkuje na terenie powiatu iławskiego i godnie reprezentuje powiat iławski. Za osiągnięcie wysokich wyników sportowych we współzawodnictwie krajowym lub międzynarodowym przyjmuje się uzyskanie miejsca w finale lub w pierwszej dziesiątce zawodów. Szczegółowe warunki, w tym wzory wniosków, określone są w uchwale Nr XLVII/360/18 Rady Powiatu Iławskiego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie przyznawania nagród za osiągnięcie wysokich wyników sportowych we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym. <http://edzienniki.olsztyn.uw.gov.pl/legalact/2018/4643/>

**Wnioski o nagrody w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury z budżetu powiatu**

Wnioski składać mogą:

1) dyrektorzy jednostek oświatowych prowadzonych przez Powiat Iławski,

2) instytucje artystyczne i instytucje kultury mające siedzibę na terenie powiatu iławskiego,

3) organizacje pozarządowe, które statutowo zajmują się twórczością artystyczną, upowszechnianiem

i ochroną kultury, mające siedzibę na terenie powiatu iławskiego,

4) radni Rady Powiatu Iławskiego.

Pod uwagę będą brane osiągnięcia kandydata w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury:

1) podtrzymywanie twórczości ludowej – regionalnej,

2) kultywowanie folkloru lokalnego,

3) promowanie powiatu iławskiego w poezji, literaturze, malarstwie, rzeźbie, muzyce,

4) organizowanie spotkań kulturalnych,

5) promowanie kultury powiatu iławskiego,

6) edukację kulturalną dzieci i młodzieży,

7) ochronę kultury powiatu iławskiego,

8) istotne osiągnięcia na arenie międzynarodowej,

ogólnopolskiej, regionalnej, lokalnej,

9) całokształt działalności.

Nagrody mogą zostać przyznane:

1) osobom fizycznym zamieszującym na terenie powiatu iławskiego,

2) osobom prawnym i innym podmiotom, mającym siedzibę na terenie powiatu iławskiego.

Szczegółowe warunki, w tym wzór wniosku, określone są w uchwale Nr X/104/19 Rady Powiatu Iławskiego z dnia 26 września 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków i trybu przyznawania dorocznych nagród w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

<http://edzienniki.olsztyn.uw.gov.pl/legalact/2019/4760/>

[www.powiat-ilawski.pl](http://www.powiat-ilawski.pl)

## WAŻNE

Do wniosku należy dołączyć klauzulę informacyjną w związku z przetwarzaniem danych osobowych podpisaną przez wnioskodawcę oraz kandydata do nagrody.

Druki wniosków oraz klauzuli dostępne są na stronie internetowej:

[www.powiat-ilawski.pl](http://www.powiat-ilawski.pl)

# Otwarto rozbudowany ośrodek wsparcia Stowarzyszenia Promyk. To spełnienie marzeń!

12 grudnia w Iławie odbyło się uroczyste otwarcie rozbudowanego budynku Ośrodka Wsparcia, prowadzonego przez Stowarzyszenie „Promyk”. Wydarzenie zgromadziło licznych gości, w tym przedstawicieli lokalnych władz, darczyńców oraz osoby związane z działalnością placówki.

Gości powitali prezes stowarzyszenia Jolanta Szalkowska oraz wiceprezes Michał Szczypiński. W wydarzeniu uczestniczyli wicewojewoda Mateusz Szauer, starosta Bartosz Bielawski, burmistrz Iławy Dawid Kopaczewski oraz zastępca wójta gminy Iława Andrzej Brach. Szczególne podziękowania skierowano do Krystyny Szafryny-Żęgo-

ty, kierownik Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Iławie, która była inicjatorką powstania Ośrodka Wsparcia. Jej determinacja przyczyniła się do powstania nowego obiektu, który dziś stał się domem dla uczestników PŚDS. Jak sama podkreśla, nowy budynek to spełnienie jej marzeń i dowód na to, że dzięki współpracy i wytrwałości można zrealizować nawet najśmielsze wizje.

- Jestem ogromnie wzruszona - przyznała Krystyna Szafryna - Żęgota. - Każdy ma swoje marzenia - ja też. Nie otwieraliśmy tej budowy po 2015 roku, ale dzisiaj jest taki szczególny dzień; spełniły się moje marzenia. Kiedy w 2002 roku zostałam kierowniczką Środowiskowe-

go Domu, zaczęłam jeździć i oglądać inne domy. Było mi przykro, że my jesteśmy „u kogoś”. Chciałam, żeby nasi uczestnicy mieli takie swoje miejsce na ziemi, takie miały marzenie - dodała, podkreślając jednocześnie, że same marzenia to za mało; trzeba było jeszcze pracy i zaangażowania wielu osób i sprzyjających okoliczności, aby udało się doprowadzić zamierzenie do wyczerpanej realizacji.

**Investycja na miarę potrzeb**

Koszt rozbudowy wyniósł 1 123 218 zł. Z tej kwoty aż 478 700 zł pochodziło z dofinansowania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), a pozostałe 644



518 zł to środki stowarzyszenia „Promyk”, pochodzące głównie z darowizn. Dodatkowo, ze środków własnych wykonano nowe ogrodzenie, studnię deszczową oraz platformę dla osób z niepełnosprawnościami za łączną kwotę 130 734 zł.

W trakcie uroczystości podziękowano także Maciejowi Rygielskiemu, byłemu staroście, za przekazanie w 2013 roku działki pod budowę Ośrodka Wsparcia, oraz Bartoszowi Bielawskiemu, obecnemu staroście, za decyzję o przeniesieniu Powiatowo-

wego Środowiskowego Domu Samopomocy do „Promyka”. Decyzje te odegrały kluczową rolę w realizacji tej ważnej inwestycji.

**Nowe możliwości dla podopiecznych**

Rozbudowa Ośrodka Wsparcia to krok milowy w działalności „Promyka”. Uczestnicy PŚDS mają teraz dostęp do nowoczesnych i funkcjonalnych przestrzeni, które stwarzają optymalne warunki do realizacji zajęć i integracji. Rozbudowany budynek to nie tylko przestrzeń – to symbol współpracy, zaangażowania i empatii, które są fundamentem działalności stowarzyszenia „Promyk”.

Źródło: InfoIaw.pl



# Quo vadis homo? (część IV ostatnia)

Jeszcze kilkanaście lat temu o ociepleniu klimatu mówiono jako o mało wiarygodnej hipotezie. Obecnie naukowcy posiadają niezbitę dowody, że jednak temperatura na naszym globie stale wzrasta i jeśli tego procesu nie powstrzymamy, to może być najpoważniejszy gwóźdź do trumny ludzkości. O co chodzi z tym globalnym ociepleniem, o którym tak często obecnie się mówi?

**G**lobalne ocieplenie to zjawisko polegające na zwiększaniu się średniej temperatury ziemskiej atmosfery i oceanów. Jakie czynniki to powodują? Głównym sprawcą są gazy cieplarniane wypuszczane do atmosfery w tym głównie metan i dwutlenek węgla. To właśnie gazy cieplarniane są odpowiedzialne za uniemożliwienie wydostania się promieniowania podczerwonego z Ziemi do przestrzeni kosmicznej, co w konsekwencji powoduje zwiększanie temperatury naszej planety. Badania dowodzą, że głównym sprawcą globalnego ocieplenia jest działalność człowieka, który jest odpowiedzialny za wypuszczanie do atmosfery gazów cieplarnianych. Pomimo konstruowania coraz sprawniejszych silników samochodowych, ich ilość rośnie lawinowo. Jeszcze w latach siedemdziesiątych, gdy posiadanie samochodu była u nas luksusem, po naszych drogach jeździło około miliona samochodów, obecnie ich liczba jest ponad dwudziestokrotnie większa. Poważnym źródłem emisji gazów cieplarnianych są elektrownie spalające węgiel. Transport lotniczy dorzuca też swoją, całkiem nie małą cegiełkę. Niedawno lecąc z Warszawy do Bazylei mogłem przez swoje okienko obserwować na wieczornym niebie inne maszyny ciągnące za sobą smugi spalin. Oczywiście znaczącym dostawcą zanieczyszczeń powietrza są częstokroć niewydolne, domowe „kopciuchy”, spalające niskiej jakości węgiel a niekiedy śmieci. Ilu z nas segreguje śmieci i inne odpady na te, które pali się w dzień i na te, którymi pali się w nocy? Znaczny udział na poziomie gazów cieplarnianych w atmosferze ma również wyci-



Fot. Stanisław Blonkowski

## Kisielickie elektrownie wiatrowe

nanie lasów. Drzewa posiadają zdolność do pobierania dwutlenku węgla z atmosfery i wytwarzania z niego tlenu. Idea gospodarstw węglowych lansowana przez byłego ministra Jana Szyszkę miała słuszne teoretyczne podstawy, ale żeby pozbyć się nadmiaru dwutlenku węgla musielibyśmy całą ziemię użytkowaną rolniczo zalesić i wtedy wyginiecie ludzkości z głodu odbyło by się w miarę czystym powietrzu. Jak już wcześniej pisałem Europa jest jedynym kontynentem na którym lasów przybywa. Słynna dżungla brazylijska, zielone płuca globu, jest coraz bardziej wyeksploatowana. Naszym lasom i ich porównaniem z lasami europejskimi zamierzam poświęcić oddzielną opowieść.

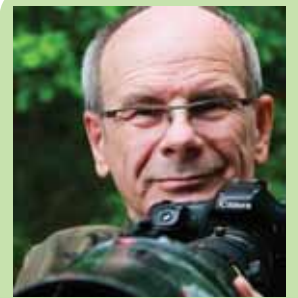
Skąd wiemy, że temperatura na Ziemi rośnie?

Dowodzą tego dane między innymi z National Climatic Data Center, która to instytucja od roku 1880 bada średnie temperatury na lądach i oceanach na obu półkulach. Zebranych danych wynika, że od około 50 lat średnia temperatura systematycznie rośnie, a w ostatnich latach znacząco przyspiesza. Wydawałoby się, że podniesienie średniej temperatury zaledwie o kilka stopni Celsjusza nie miałyby większego wpływu na klimat i nie ma się czym przejmować. Tymczasem tylko w zachodniej części Antarktydy w ciągu dwóch ostatnich dekad proces topnienia lodowców wyraźnie przyspieszył i są one coraz mniej stabilne. Symulacje komputerowe wskazują, że w roku 2050 tylko lodowiec Thwaitesa będzie płynął

dziesięć razy szybciej niż obecnie. Wspólnie z sąsiednim lodowcem Pine Island zacznie dostarczać do oceanu tyle wody, że ten będzie się podnosił w tempie 4 cm na rok. Uważa się, że rozpad tych dwóch lodowców może spowodować początek zniknięcia lodów całej Antarktydy. Dziś przykrywają ją 2 miliony kilometrów sześciennych lodu. Jego zniknięcie doprowadziłoby do podniesienia się poziomu oceanów o 3 – 5 metrów. Do końca naszego stulecia poziom mórz i oceanów podniesie się o od 9 do 88 cm. Nasze Pojezierze Ławskie z centralnie położonym Jeziorakiem, który znajduje się prawie 100 metrów nad poziomem morza będzie bezpieczne, ale takie podniesienie poziomu wód może powodować powodzie podczas burz i sztormów, sezonowe podtopienia, a w niektórych regionach całkowite zalania (półwysep Floryda, region Zatoki San Francisco, Holandia, Pekin). Paradoksalnie w momencie występowanie niespotykanych dotąd susz i upałów, w innych regionach może dochodzić do gwałtownych burz i opadów deszczu. Zmniejszeniu populacji a nawet całkowitemu zanikowi mogą ulec niektóre gatunki roślin i zwierząt, które nie będą w stanie przystosować się do zmian klimatycznych. Najbardziej odpowiedzialne za globalne ocieplenie są Stany Zjednoczone, pomimo tego, że populacja USA

stanowi tylko 4% populacji na Ziemi, produkuje ona aż 25% wszystkich zanieczyszczeń powstających podczas spalania paliw kopalnych. Stany Zjednoczone zanieczyszczają w ten sposób środowisko bardziej niż Chiny, Indie oraz Japonia razem wzięte. Pomimo podpisania odpowiednich międzynarodowych konwencji o redukcji gazów cieplarnianych sam prezydent Donald Trump podczas pierwszej kadencji nie bardzo wierzył w globalne ocieplenie. W 2012 roku napisał nawet na Twitterze, że globalne ocieplenie to spisak Chińczyków, którzy chcą innym krajom utrudnić prowadzenie biznesu. Czy zmienił zdanie? Co ciekawe, to Chińczycy ostatnio wyrastają na głównego orędownika walki z globalnym ociepleniem – tylko w jednej prowincji Guizhou w tym roku władze zamkną 120 kopalń węgla.

Chcę jednak zakończyć te niewesołe rozważania jakimś pozytywnym przykładem. Znalazłem go niedaleko. Na terenie gminy Kisielice zbudowano 52 turbiny wiatrowe o łącznej mocy 94,5 MW. To jedno z największych skupisk energetyki wiatrowej w Polsce. Rocznie zmniejsza to emisję dwutlenku węgla o 180 tysięcy ton. Kotłownia na słomę po rozbudowie i modernizacji dostarcza 6 MW energii, dzięki temu wyłączono droższe eksploatacji kotły węglowe i olejowe zmniejszając emisję gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń. Z dochodów o kilka kilometrów rozbudowano miejską sieć ciepłowniczą – obecnie obejmuje ona 85% budynków i 90% ludności miejscowości liczącej około 2300 mieszkańców. Panele fotowoltaniczne służą miejskiej kotłowni. Unowocześniono oświetlenie uliczne. Oprawy rtęciowe zastąpiono sodowymi, co zmniejszyło zużycie prądu i koszt utrzymania infrastruktury. Kolejną inwestycją ekologiczną jest biogazownia, która wykorzystuje kiszonkę z kukurydzy. W gminie powstaje więcej energii elektrycznej, niż ona zużywa. Jedynie przy bardzo niesprzyjającej pogodzie w połączeniu ze szczytem zapotrzebowania trzeba korzystać z dostaw z sieci krajowej.



## STANISŁAW BLONKOWSKI

(1947) emerytowany leśnik, od półwiecza związany z lasami Pojezierza Ławskiego. Swoje przyrodnicze fascynacje przedstawia w obrazach i fotografiach, którymi zilustrował albumy „Lasem zachwycenie – obiektywem i pędzlem Stanisława Blonkowskiego”, „Zielony skarbiec ziemi suskiej”, „Perły natury powiatu ławskiego”, „Zielony skarbiec Gminy Ława”, „Lasy ludziom, ludzie lasom”, „W krainie orlika krzykliwego – Nadleśnictwo Ormeta”, „Z pól, łąk, jezior i lasów ziemi suskiej”, „Przyroda powiatu ławskiego”, „Susz Triathlon 25 lat. W jeziorze, przez miasto, pole i las”, „Aleje i zadrzewienia Gminy Susz”, „Nadleśnictwo Susz”. Ostatnio wydane albumy autora to „Nadleśnictwo Jamy Lasy i ludzie” oraz najnowszy „Susz – stolica polskiego triathlonu” oraz „Koło Łowieckie Słonka w Moragu z siedzibą w Zalewie, 60 lat”. Jego ilustrowane fotografiami artykuły o przyrodzie są stałą pozycją aperiodyku Skarbiec suski, tygodnika Kurier regionu ławskiego, miesięcznika Życie Powiatu Ławskiego oraz Gazety Ławskiej. Wiedzę o pięknie przyrody i jej zagrożeniach przekazuje w postaci licznych pogadarek, odczytów i wykładów w przedszkolach, szkołach i uniwersytetach trzeciego wieku. Jest współzałożycielem i honorowym członkiem Stowarzyszenia Leśników Fotografików.



Spalarnia słomy. Daje ciepło prawie całemu miastu Kisielice i radykalnie zmniejsza emisję gazów cieplarnianych

Opalana biomasą kotłownia i biogazownia pokrywa 1/3 do 1/4 zapotrzebowania całej gminy w energią ciepłą. Poczynione przez Kisielice inwestycje w energię odnawialną (OZE) zostały dostrzeżone na arenie międzynarodowej. W 2014 roku gmina otrzymała główną nagrodę w organizowanym przez Komisję Europejską konkursie Manag Energy. W pokonanym polu została Sztokholm, Andaluzja i Sardynia. To bardzo budujący przykład.

Darz bór

Stanisław Blonkowski



# Żeromek trzeci raz na podium wojewódzkiego konkursu fotograficznego dla uczniów i nauczycieli

Zakończyła się kolejna odsłona konkursu fotograficznego zorganizowanego przez Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu dla uczniów i nauczycieli z województwa warmińsko-mazurskiego. Komisja konkursowa dokonała przeglądu, a następnie oceny około 200 prac nadesłanych na konkurs pt. „Porosty, mchy i ptaki jako bioindykatory jakości powietrza”. Iławskie liceum po raz trzeci wzięło udział w konkursie i po raz trzeci stanęło na podium! Gratulujemy.

Wyróżnieni nauczyciele, uczniowie i ich opiekunowie z Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego w Iławie zostali zaproszeni na konferencję pod nazwą „Jak nam się zmienia świat...”, czyli droga od monitoringu do poprawy jakości powietrza”, która odbyła się 4 grudnia 2024 r. Podczas spotkania wykład pt. „Monitoring jakości powietrza... i co dalej?” wygłosił wspaniały wykładowca, naukowiec i miłośnik przyrody, prof. UWm w Olsztynie Stanisław Zachorowski. Po wykładzie ogłoszono wyniki konkursu.

## Nagrody

W kategorii uczniowie szkół ponadpodstawowych przyznano następujące nagrody:

I miejsce – Oliwia Heyka – klasa 2D ZSOG w Iławie

## WYRÓŻNIENIA:

Julia Heyka – klasa 2C ZSOG w Iławie



Opiekunem i koordynatorem konkursu jest nauczycielka biologii Anna Rohde-Wrzodak. Na zdjęciu z laureatkami, uczennicami Oliwią Heyką i Julią Heyką

## W kategorii Nauczyciele NAGRODY

I miejsce – Grzegorz Olszlegier ZSOG w Iławie (po raz drugi)

Już po raz drugi ZSO im. S. Żeromskiego w Iławie zdobył główną nagrodę za zajęcie I miejsca. Trzy lata temu było to II miejsce.

Gratulujemy uczestnikom udziału w konkursie, bo staje się on pewną tradycją, a nauczycielom i uczniom, których fotografie zostały nagrodzone i wyróżnione, dziękujemy w sposób szczególny. Zachęcamy do refleksji nad stanem środowiska.

Opiekunem i koordynatorem konkursu jest nauczycielka biologii Anna Rohde-Wrzodak.

## Moje zdrowie, moje prawo

Proponujemy niezwykle interesujący tekst, który powinien uświadomić nam, jak niektóre z pozoru małe rzeczy, mogą wpłynąć na stan środowiska. Temat konkursu nawiązuje do tegorocznych obchodów Światowego Dnia Zdrowia, które przebiegały pod hasłem „Moje zdrowie, moje prawo”. Prawem każdego człowieka

jest dostęp do bezpiecznej wody pitnej i czystego powietrza i o ich jakość szczególnie powinniśmy zabiegać. Konkurs również w sposób istotny wpisuje się w założenia Programu Czyste Powietrze, ponieważ uczula na negatywne zachowania człowieka, uczy odczytywać reakcje poszczególnych gatunków na zanieczyszczenia środowiska naturalnego,

prowadzi do wniosku, że dobrostan przyrody ma istotne znaczenie dla utrzymania jakości życia na Ziemi i ma ogromny wpływ na jakość życia nas wszystkich.

Bioindykatory to organizmy żywe, które używane są do monitorowania jakości środowiska i wykrywania zmian w nim. Są one rodzajem wskaźnika, który informuje nas o stanie środowiska na podstawie swojej reakcji na różne czynniki, takie jak zanieczyszczenia czy zmiany klimatyczne. Działają jak wczesny system ostrzegawczy, pomagając nam zidentyfikować problemy ekologiczne i podjąć odpowiednie działania.

## Cechy bioindykatorów

Bioindykatory mają unikalne cechy, które pozwalają im reagować na specyficzne zmiany w środowisku. Na przykład, niektóre organizmy mogą zmieniać swoje zachowanie, wygląd lub funkcje fizjologiczne w odpowiedzi na stresujące warunki lub obecność toksycznych substancji. Inne mogą mieć zdolność gromadzenia szkodliwych substancji che-

micznych w swoim ciele, co pozwala nam ocenić stopień zanieczyszczenia środowiska. Różne rodzaje bioindykatorów można znaleźć w różnych środowiskach, takich jak:

– wody słodkie, morza, lasy czy obszary zurbanizowane.

Przykłady bioindykatorów to: rośliny, zwierzęta, grzyby i mikroorganizmy. Każdy z tych organizmów ma swoje własne cechy, które czynią go przydatnym jako wskaźnik stanu środowiska.

Wykorzystanie bioindykatorów ma wiele zalet. Po pierwsze, są one stosunkowo tanie i łatwe do pozyskania, co ułatwia ich badanie i monitorowanie. Po drugie, bioindykatory są wrażliwe na niewielkie zmiany w środowisku, co pozwala nam wykrywać problemy ekologiczne na wczesnym etapie, zanim staną się one poważne. Po trzecie, bioindykatory mogą być stosowane w różnych skalach, od lokalnych obszarów po całe ekosystemy, co umożliwi nam uzyskanie szerokiego obrazu stanu środowiska.

AR-W, Redakcja koła dziennikarskiego „Żeromek”



I miejsce – Grzegorz Olszlegier ZSOG w Iławie (nagroda dla nauczyciela)



Wyróżnione zdjęcie: Julia Heyka – klasa 2C ZSOG w Iławie



I miejsce – Oliwia Heyka – klasa 2D ZSOG w Iławie



# Oblicza depresji wśród osób z niepełnosprawnościami

Depresję niewątpliwie należy dziś uznać za chorobę cywilizacyjną. Według WHO – Światowej Organizacji Zdrowia – zmaga się z nią około 350 milionów ludzi na całym świecie, w tym 2 miliony Polek i Polaków. Jeżeli chodzi natomiast o jej „relacje” z niepełnosprawnością, to – według psycholożki Leny Zielskiej z Biura ds. Zdrowia i Osób z Niepełnosprawnością Uniwersytetu SWPS – mamy do czynienia z pewną wzajemnością: depresja zwiększa ryzyko powstania niepełnosprawności, natomiast niepełnosprawność często jest przyczyną depresji.

Wśród osób z niepełnosprawnościami depresja jest problemem często spotykanym, ale niestety często bagatelizowanym lub niedostatecznie zrozumianym. Jako ludzie z nimi żyjący możemy doświadczać dodatkowych wyzwań, które przyczyniają się do rozwoju depresji. Te wyzwania mogą obejmować ograniczenia w codziennych czynnościach, izolację społeczną, dyskryminację, brak dostępu do odpowiednich usług medycznych lub terapeutycznych. To także zmniejszone poczucie własnej wartości związane z naszym stanem zdrowia.

Co najczęściej wywołuje depresję wśród osób z niepełnosprawnościami?

Istnieje wiele czynników, które mogą przyczynić się do depresji u osób z niepełnosprawnościami. Przypatrzmy się niektórym z nich.

Na co dzień mamy trudności w wykonywaniu codziennych czynności. Niepełnosprawność może utrudniać wykonywanie nawet prostych zadań, co może prowadzić do frustracji i poczucia bezradności.

Dużym problemem jest nadal izolacja społeczna. Jako osoby z niepełnosprawnościami możemy mieć ograniczony dostęp do interakcji społecznych ze względu na brak dostępu do odpowiednich udogodnień lub negatywne reakcje otoczenia.

Warto zwrócić też uwagę na dyskryminację i stygmatyzację.

Spoleczne uprzedzenia i dyskryminacja mogą prowadzić do uczucia wykluczenia i niesprawiedliwości, co może negatywnie wpływać na nasze zdrowie psychiczne.

Przyczyną depresji wśród osób z niepełnosprawnościami może być także brak dostępu do pomocy psychologicznej. Bardzo często napotykamy trudności w uzyskaniu odpowiedniej pomocy psychologicznej lub terapeutycznej, która byłaby dostosowana do naszych potrzeb. Wśród sporej grupy psycholożek i psychologów funkcjonuje coś, co osobiście nazywam „schematycznym myśleniem o niepełnosprawności”, które opiera się na jej medycznym i charytatywnym modelu, zamiast na prawoczościowym podejściu do niej.

Nie ukrywam, że często rodzi to wśród nas frustrację i zniechęcenie, jak też może wywoływać zmniejszone poczucie własnej wartości. Utrata zdolności do wykonywania pewnych czynności lub uzależnienie od pomocy innych osób może prowadzić zarówno do niego, jak i do depresji. Dotyczy to także osób, u których – najczęściej w wyniku nieudanych zabiegów lub nieszczęśliwych wypadków – niepełnosprawność ta jeszcze bardziej się pogłębiła, a efekty dotychczasowej rehabilitacji poszły w niepamięć.

Dlatego tak niesłuchanie ważne jest postawienie w stosownym czasie odpowiedniej diagnozy.

Jak powinna przebiegać diagnoza depresji u osób z niepełnosprawnościami?

Diagnoza depresji wśród osób z niepełnosprawnościami może być trudniejsza ze względu na dodatkowe wyzwania związane z komunikacją, fizycznymi ograniczeniami lub specyficznymi cechami danej niepełnosprawności. Niemniej jednak istnieją różne możliwości diagnozy, które mogą być stosowane w tym kontekście.



Pierwszą możliwością jest przeprowadzenie szczegółowego wywiadu klinicznego, który może dostarczyć istotnych informacji na temat obecności objawów depresji. Należy uwzględnić specyficzne czynniki związane z niepełnosprawnością, które mogą wpływać na zdrowie psychiczne.

Można sięgnąć też po różne skale oceny depresji, takie jak Kwestionariusz Becka, Kwestionariusz Depresji Hamiltona czy Skala Depresji Geriatrycznej. Mogą być one używane do oceny depresji u osób z niepełnosprawnością. Niektóre z nich bywają dostosowane do specyficznych potrzeb ludzi z niepełnosprawnościami.

Niesłuchanie przydatna może okazać się również obserwacja zachowań. Może być ważnym narzędziem diagnostycznym u osób z niepełnosprawnościami, które mają trudności w wyrażaniu swoich emocji lub doświadczeniu objawów depresji. Najczęściej jest ona dokonywana przez opiekunów, terapeutów lub personel medyczny.

Niezbędna jest przy tym ocena fizyczna i neurologiczna. Niektóre objawy depresji, takie jak zmęczenie, zaburzenia snu czy zaburzenia apetytu, mogą być również związane z innymi problemami zdrowotnymi lub neurologicznymi. Dlatego ważne jest przeprowadzenie oceny

fizycznej i neurologicznej, aby wykluczyć inne możliwe przyczyny tych objawów.

Musi w związku z tym istnieć odpowiednia współpraca z zespołem specjalistów. Diagnoza depresji u osób z niepełnosprawnościami często wymaga współpracy różnych profesjonalistów, takich jak lekarze, psychologowie, terapeuci zajęciowi czy terapeuci mowy. Może ona zapewnić kompleksową ocenę stanu psychicznego i fizycznego danej osoby.

Diagnoza depresji wśród osób z niepełnosprawnościami wymaga indywidualnego podejścia, uwzględniającego specyficzne potrzeby i wyzwania naszej grupy społecznej. Istnieje wiele narzędzi i strategii, które mogą być stosowane w celu skutecznej diagnozy i leczenia depresji u osób z niepełnosprawnościami. Nas jednak najbardziej interesują miejsca, w których będziemy mogli otrzymać odpowiednią pomoc.

Gdzie w Polsce osoby z niepełnosprawnościami cierpiące na depresję mogą szukać pomocy?

W Polsce istnieje wiele miejsc, gdzie osoby z niepełnosprawnościami cierpiące na depresję mogą szukać pomocy. Poniżej podam kilka konkretnych przykładów.

Jest to na pewno Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie. Jedną z największych

i najbardziej znanych placówek psychiatrycznych w Polsce. Specjalizuje się w diagnozie i leczeniu różnych zaburzeń psychicznych, w tym depresji u osób z niepełnosprawnościami. Adres: ul. Sobieskiego 9, 02-957 Warszawa.

#### To także:

- Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji tel. 22 594 91 00 (czynny w każdą środę i czwartek od 17:00 do 19:00);
- Telefon zaufania dla osób dorosłych w kryzysie emocjonalnym tel. 116 123 (poniedziałek – piątek, 14:00 – 22:00, połączenie bezpłatne);
- Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży tel. 116 111 (czynny 7 dni w tygodniu, 24/h);
- ITAKA – Antydepresyjny telefon zaufania tel. 22 484 88 01 (czynny od poniedziałku do piątku, od 15:00 do 20:00).

Osoby z niepełnosprawnościami do dwudziestego czwartego roku życia, które zamieszkują Powiat Iławski, pomoc w walce z depresją mogą znaleźć w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, będącej częścią Powiatowego Centrum Rozwoju Edukacji mieszczącej się przy ulicy Kopernika 8a w Iławie. Do głównych zadań placówki należą:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży;
- udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych;
- organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoleń, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Jeżeli chodzi natomiast o aspekt depresji wśród osób z niepełnosprawnościami, to Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Iławie oferuje pomoc ze strony psycholo-

gów w postaci konsultacji i terapii.

Ogromnym wyzwaniem dla specjalistów jest pomaganie osobom, które nie komunikują się w tradycyjny sposób.

Jak pomóc osobie z depresją, która ma problemy z komunikacją werbalną?

**Pomoc osobie z depresją, która ma problemy z komunikacją werbalną, może być wyzwaniem, ale istnieją różne sposoby, aby wesprzeć ją w radzeniu sobie z jej stanem psychicznym. Są to:**

- obserwacja i zrozumienie sygnałów niewerbalnych;
- zapewnienie wsparcia emocjonalnego;
- komunikacja niewerbalna;
- stworzenie bezpiecznego i wspierającego środowiska;
- poszukiwanie alternatywnych form komunikacji;
- wsparcie terapeutyczne i medyczne.

Ważne jest, aby pamiętać, że każda osoba z depresją jest inna, dlatego też podejście do pomocy powinno być indywidualizowane i dostosowane do jej potrzeb i możliwości komunikacyjnych.

Z całą pewnością podkreślać należy znaczenie świadomości i wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, zarówno w kontekście fizycznym, jak i psychicznym. Włączenie odpowiednich programów wsparcia psychologicznego, eliminacja barier architektonicznych i społecznych oraz promowanie inkluzji społecznej mogą pomóc w zmniejszeniu ryzyka depresji i poprawieniu jakości życia osób z niepełnosprawnościami.

A co Wy sądzicie na temat depresji wśród osób z niepełnosprawnościami? Do jakiego stopnia – według Was – bierze się go na poważnie, a na ile jest on marginalizowany i/lub bagatelizowany? Co jeszcze należałoby w tym aspekcie zrobić? Tak samo, jak w przypadku pozostałych tematów, które podejmuję w swoich felietonach, w tej sprawie także czekam na Wasze maile.

Wojciech Kaniuka,  
e-mail: wojciech.kaniuka@powiat-ilawski.pl

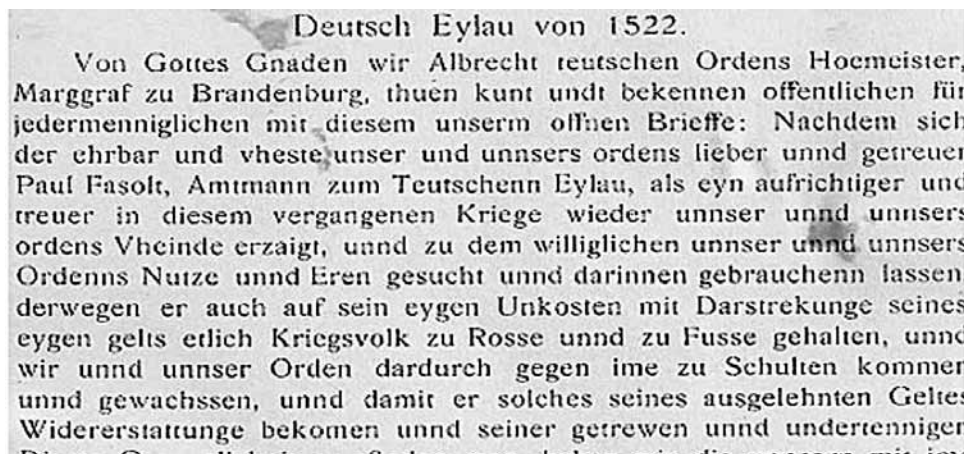


# HENRYK PLIS. Historia Starostwa Iławskiego napisana z okazji 25 -lecie Powiatu Iławskiego, które przypadło w minionym 2024 r. (cz. I)

W roku 2024 w powiecie iławskim świętowaliśmy dwa jubileusze. Pierwszy to 525-lecie powołania starostwa iławskiego, co było zasługą przedostatniego wielkiego mistrza Zakonu Krzyżackiego księcia Fryderyka Saskiego jesienią 1499 roku. Drugi to powołanie do życia Powiatu Iławskiego, w ramach zmian administracyjnych, reformy państwa za rządów premiera Jerzego Buźki. Nastąpiło to w dniu 1 stycznia 1999 roku.

**P**owołanie starostwa iławskiego w 1499 roku przez wielkiego mistrza ks. Fryderyka Saskiego, było pokłosiem nieszczęsnej wyprawy króla polskiego Jana Olbrachta z 1497 roku przeciw Turkom. W tej wyprawie wojennej wsparł króla polskiego jako lennik, ówczesny wielki mistrz Jan von Tiefen, stosownie do postanowień Traktatu Toruńskiego II z 1466 roku. Wielki mistrz udał się na tę nieszczęsną wyprawę wraz oddziałem około 400 rycerzy zakonnych. Już na początku, na chorobę zwaną czerwonką zachorował Wielki Mistrz, który zmarł w końcu sierpnia 1497 roku. Pochorowało się też i zmarło wielu rycerzy. Sama ta wyprawa okazała się katastrofą, zmarło też wielu polskich rycerzy. Utracono wtedy w Polsce przysłowie „Za króla Olbrachta wyginęła szlachta”. W kraju zakonnym nastąpił czas bez wielkiego mistrza. Jednak już na wiosnę 1498 roku uzgodniono w Rzeszy, że nowym Wielkim Mistrzem zostanie książę Fryderyk Saski-landrat Turynгии, człowiek wykształcony, który przygotowywał się do stanu kapłańskiego. Podobno były Wielki Mistrz Jan v. Tiefen, był gotów zrezygnować z funkcji na jego korzyść. Panowie Rzeszy zakładali, że pochodzący ze starego i jednego z najświetniejszych rodów niemieckich -Wettynów książę wzmocni osłabiony teraz Zakon Krzyżacki, tym bardziej że był on spowinowacony z polskim królem, bowiem siostra króla, Barbara, była żoną ks. Jerzego Saskiego.

Książę Fryderyk Wettyn nie był członkiem Zakonu Krzyżackiego, ale uzgodniono, że zostanie nim, za-



Fragment dokumentu z nadaniem starostwa iławskiego dla Pawła Fasolta

raz po otrzymaniu godności Wielkiego Mistrza, co stało się 29 września 1498 roku. Jeszcze przed wstąpieniem do zakonu, młody książę przyrzekł swojemu ojcu Albrechtowi Śmiałemu oraz królowi rzymskiemu i panom Rzeszy, że nigdy nie będzie lennikiem króla polskiego i nie złoży mu hołdu.

W roku 1499 już jako nowy Wielki Mistrz zakonu krzyżackiego przeprowadził reformę administracyjną państwa zakonnego. Przenosi na teren Prus Krzyżackich model saski sprawowania władzy, gdzie Stany były współgospodarzami kraju. Dlatego dotychczasowe komturie, wójtostwa, kapitanaty itd. stają się teraz starostwami, które obsadza swoimi zaufanymi ludźmi. Wtedy to, jesienią 1499 roku iławski kapitanat, będący od czasów Ulricha v. Kinsberga pod władzą wielkich marszałków, został starostwem.

Starostą został nowy wielki marszałek zakonu Wilhelm graf von Eisenberg. W roku 1501 zmarł król Polski Jan Olbracht, jego następcą został brat Aleksander (1501-1505).

W 1504 roku hołd lenny złożyły nowemu królowi Polski w Toruniu miasta pruskie, natomiast ks. Fryderyk Saski wyjeżdża do Niemiec. Spodziewając się uderzenia polskiego króla na państwo zakonne. Wielki Mistrz ks. Fryderyk Saski podzielił w 1506 roku państwo zakonne na pięć okręgów wojskowych. Jeden z nich tworzyły: Iława, Działdowo, Morąg, Nidzica, Ostróda, Pasłęk, Olsztyn, Szczytno i Przemysław, gdzie rezydował Wielki Marszałek, zarazem starosta iławski. Został on dowódcą tego okręgu. Na szczęście dla ks. Fryderyka w 1506 umiera król Polski Aleksander. Nowym władcą Polski zostaje Zygmunt I Stary (1506-1548). Ten władca także upomina się u Wielkiego Mistrza o złożenie hołdu lennego. Wobec powyższego ks. Fryderyk w 1507 roku ucieka do Niemiec. Wcześniej jednak ustanowił w Kwidzynie Radę Regencyjną w osobach: bp. pomezkański Hiob, bp. samobijski Gunter, w. komtur Szymon v. Drache, oraz w. marszałek Wilhelm v. Eisenberg. Ta Rada miała w przypadku nieobecności ks. Fryderyka Saskiego, zarządzać państwem zakonnym. W trakcie pobytu w Niemczech ks. Fryderyk załatwił sobie godność arcybiskupa Magdeburga. Już

w 1509 r. polski król Zygmunt Stary grozi zakonowi wojną, jeśli nie zostanie mu złożony przez Wielkiego Mistrza hołd lenny. Od najazdu polskiego króla na państwo zakonne uratowały: najazd Tatarów na Podole oraz śmierć Wielkiego Mistrza 14 grudnia 1510 roku w Saksonii. Po jego śmierci nastąpił ponownie problem ze znalezieniem takiego kandydata, który mógłby przeciwstawić się polskiemu królowi. Podobno skorzystano z propozycji bp. pomezkańskiego Hioba Dobeneck, który zaproponował osobę kolejnego księcia niemieckiego Albrechta, syna margrabiego Branderburgii ks. Fryderyka Ansbach von Hohenzollern. Zaproponowano się tym, że młody 21-letni książę, był synem córki króla polskiego Kazimierza Jagiellończyka, zarazem siostry obecnego króla Zygmunta Starego. Ostatecznie w dniu 13 lutego 1511 roku, na konwencie zakonu w Zschillingen przyjęto ks. Albrechta do zakonu i zaraz obrano go Wielkim Mistrzem. Król polski Zygmunt I Stary zaakceptował wybór swego siostrzeńca na urząd Wielkiego Mistrza zakonu zastrzegając zarazem: „Jeśli Albrecht będzie wypełniał obowiązki wynikające z traktatu, to zakon znajdzie spokój i miłość u niego, w przeciwnym razie odrzuci pokrewieństwo i zbrojnie wymusi na nim ciężary obowiązków”.

Książę Albrecht przybywa do Prus późno, bo dopiero w 1512 roku. Nowy Wielki Mistrz nie pomni ostrzeżeń zaczyna od początku stawiać

się wujowi. Zakwestionował zasadność Traktatu Toruńskiego II, który dotyczył zwierzchności polskich nad Prusami Krzyżackimi. W swe działania próbował włączyć cesarstwo i papieżstwo.

W styczniu 1513 roku książę jako Wielki Mistrz odwdzięczył się bp. pomezkańskiemu Hiobowi von Dobeneckswie i nadaje mu starostwo iławskie, oraz Miłomłyn, Dobre Miasto i Przemysław za symboliczny czynsz 300 grzywien rocznie. Biskup Hiob zyskał sobie przydomek „żelazny biskup” jako, że lubił przejażdżki konne w zbroi. W 1518 roku Wielki Mistrz pomimo toczących się rokowań z Rzeczypospolitą zaczął przygotowania do wojny, licząc na pomoc cesarza i księstw Rzeszy. 13 grudnia 1519 r. Wielki Mistrz zarządził pogotowie we wszystkich okręgach obronnych. W tych warunkach 25 grudnia 1513 roku na teren Prus wkroczyła armia polska pod dowództwem hetmana w. koronnego Mikołaja Firleja. Tak wybuchła ostatnia wojna polsko-krzyżacka (lata 1519-1521). Wojsko królewskie złożone głównie z oddziałów zaciężnych z Czech i Moraw, sieje spustoszenie i strach w państwie zakonnym. Większość miast się poddała. W Iławie już 1 stycznia 1520 roku Joachim v. Schoneforst uniemożliwił zbrojny opór miasta, wygonił starostę zamkowego i poddał miasto. Na ręce polskiego rotmistrza Stanisława Kostki, złożono hołd lenny królowi polskiemu, za co miasto otrzymało przywilej pobierania cła, za przejazd długim mostem nad Jeziorakiem, w wysokości 3 fenigów od wołu i konia pociągowego. Z tej kwoty połowa miała należeć do polskiego króla.

Również 1 stycznia 1520 roku poddał zamek w Szymbarku prepozyt kapituły pomezkańskiej Mikołaj Schoneborn. Skapitulowały też: Susz (po spaleniu przedmieścia), padły też biskupie Prabuty, które odmówiły poddania się więc zostały zdobyte i spalone, oprócz zamku, który bronił zaciężny krzyżacki Paweł Fasolt. Tenże w tej wojnie będzie sporo kłopotów czynić pol-

skim wojskom, rezydując najpierw w Przemysławie a później w Ostródzie.

Oto 30 września 1520 r. Paweł Fasolt wraz ze swoimi najemnikami, na skutek zdrady podstępem odbija z rąk polskich ówczesną Iławę oraz Miłakowo. Trwa wyniszczająca kraj wojna. Zaciężne wojska krzyżackie nieopłacane przez Wielkiego Mistrza dopuszczają się wielu rabunków i okrucieństw. Ta wojna zostanie przerwana 5 kwietnia 1521 r. zawieszeniem broni na 4 lata.

Gdy 25 maja 1521 r. w Prabutach zmarł bp pomezkański Hiob v. Dobeneck, starostwo iławskie oraz miasto Teutschenn Eylau przejął od Wielkiego Mistrza za długi w 1522 roku dowódca krzyżackich wojsk zaciężnych Paweł Fasolt. Książę Albrecht był winien z tytułu nie płaconego żołdu dla wojska 5032 marki, co było wielką sumą.

c.d.n.



### O autorze:

Henryk Plis jest prezesem Stowarzyszenia Ziemi Rudzienieckiej, działającego nieprzerwanie od ponad ćwierćwiecza, autorem wielu publikacji, pasjonatem historii, społecznikiem, lokalnym działaczem, a także Zasłużonym dla Gminy Iława. Henryk Plis od lat niestrudzenie opisuje historię Iławy, powiatu iławskiego i szczególnie bliskie jego sercu Rudzienieca, położone w Gminie Iława, gdzie mieszka kilkadziesiąt lat. Słynie z pisania swoich dzieł rękopiśmiennie. Dziełem Henryka Plisa jest m. in. „Trylogia Rudzieniecka”, a w niej książki pt. „Iława – historia miasta” (2005 r – 1. wyd. i 2009 r. – 2. wyd.); „Dzieje Powiatu Iławskiego” (2009 r.) „Dzieje Ziemi Rudzienieckiej” (2012 r.).



**Powiatowy Szpital  
im. Władysława Biegańskiego  
w Iławie**

Oddział Wewnętrzny Szpitala Powiatowego w Iławie to miejsce, gdzie każdego dnia personel medyczny zmagają się z wieloma wyzwaniami. Jak podkreśla oddziałowa, Hanna Leśniewska-Urban, funkcjonowanie oddziału jest utrudnione przez ograniczoną liczbę miejsc, brak izolatek i dużą rotację pacjentów, co jest charakterystyczne dla szpitala obsługującego tak rozległy powiat.

**O**ddział dysponuje jedynie 24 łózkami, co nie wystarcza wobec rosnących potrzeb. Pacjenci trafiają na oddział z różnymi schorzeniami – od zapaleń płuc, cukrzycy, chorób onkologicznych, po osoby wymagające jedynie opieki pielęgnacyjnej z powodów bytowych lub rodzinnych.

Szczególnym problemem są pacjenci zmagający się z bezdomnością, uzależnieniami czy problemami alkoholowymi. W ostatnich latach skala takich przypadków znacząco wzrosła, co obciąża zarówno system ochrony zdrowia, jak i sam personel medyczny.

— Pacjenci ci często wracają na kolejną hospitalizację, ponieważ brakuje im wsparcia w środowisku zewnętrznym — zauważa oddziałowa. Mimo trudności, Oddział Wewnętrzny oferuje pacjentom profesjonalną opiekę medyczną. Zespół pielęgniarski liczy 17 osób oraz 5 opiekunów medycznych, a jego filarem jest doświadczona kadra pielęgniarek z ponad 30-letnim stażem.

Oddział posiada także salę pięcioosobową, tzw. Nadzoru Internistycznego, gdzie leczeni są pacjenci w najcięższym stanie – z niewydolnością krążenia, zatruciami czy trudnościami oddechowymi.

Hanna Leśniewska-Urban podkreśla, że jednym z naj-

wiekszych wyzwań jest rozszereżoność pacjentów i ich rodzin. Mimo postępów w diagnostyce, procedurach i wyposażeniu, personel coraz częściej spotyka się z pretenzjonalnością i agresywnymi zachowaniami.

— Mimo poprawy warunków, wciąż brakuje zrozumienia dla ograniczeń szpitala — mówi oddziałowa.

Codzienna praca na oddziale to nie tylko leczenie, ale także ogromne zaangażowanie w tworzenie lepszych standardów opieki.

— Przez lata wprowadzaliśmy zmiany, które poprawiają warunki pacjentów i personelu, od wyposażenia oddziału po kształcenie kadry — podkreśla oddziałowa.

Hanna Leśniewska-Urban z uznaniem mówi o wysiłku całego personelu – od pielęgniarek, przez opiekunów medycznych, aż po sprzątaczkę i sekretariat. — To właśnie ich ciężka praca i poświęcenie pozwalają nam każdego dnia sprostać wymaganiom.

W szpitalach powiatowych takich jak Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego w Iławie codzienność personelu medycznego pełna jest wyzwań, ograniczeń systemowych i trudnych decyzji. Dr Jarosław Psiuk, Koordynator Oddziału Wewnętrznego, w swojej wypowiedzi porusza kluczowe problemy związane z funkcjonowaniem oddziału, a także wskazuje na konieczność wprowadzenia zmian w systemie ochrony zdrowia.

Oddział Wewnętrzny w Iławie zmagają się z problemem niewystarczającej liczby łóżek w stosunku do potrzeb pacjentów. Decyzja z 2008 roku o redukcji liczby łóżek z ponad pięćdziesięciu do dwudziestu czterech miała ogromny wpływ na funkcjonowanie placówki. Jak podkreśla dr Jarosław Psiuk, koordynator oddziału, takie ograniczenie miejsc jest szczególnie widoczne w sytuacji, gdy w mniejszych powiatach liczba łóżek bywa większa.

— W sąsiednich powiatach, takich jak Nowe Miasto Lubawskie czy Morań, liczba łóżek jest wyższa, mimo że tamtejsze społeczności są mniej liczne. U nas konieczna jest selekcja pacjentów, co często budzi frustrację i niezrozumienie — mówi dr Psiuk.

Jednym z kluczowych problemów, na które zwraca uwagę lekarz, jest starzenie się społeczeństwa. Coraz więcej pacjentów trafiających na oddział to osoby starsze, często cierpiące na wiele schorzeń jednocześnie. Choroby przewlekłe, dializy, czy leczenie paliatywne sprawiają, że pacjenci wymagają intensywnej opieki, której szpitale powiatowe często nie są w stanie w pełni zapewnić.

— Społeczeństwo oczekuje, że osoby starsze będą leczone w szpitalach, a nie w domach. To zrozumiałe, ale problem polega na tym, że brakuje miejsc i zasobów, aby sprostać tym oczekiwaniom — zauważa dr Psiuk.

System ochrony zdrowia, w którym funkcjonuje szpital w Iławie, ma wiele ograniczeń. Zdaniem dr Psiuka problemem jest niewydolność systemu finansowania, który nie pozwala na dostosowanie się do rosnących potrzeb pacjentów. Dodatkowo brakuje młodych lekarzy chętnych do podjęcia specjalizacji z interny – jednego z najtrudniejszych i najbardziej wymagających obszarów medycyny.

— Od wielu lat nie mamy nowego rezydenta, który chciałby specjalizować się w interny. Młodzi lekarze wybierają specjalizacje, które oferują lepsze warunki pracy i mniej stresu, jak dermatologia czy okulistyka — tłumaczy lekarz.

# Oddział wewnętrzny — serce szpitala, ale z ograniczeniami



**Koordynator  
Jarosław Psiuk  
lek.med. specjalista chorób wewnętrznych**



**Pielęgniarka Oddziałowa  
Hanna Leśniewska-Urban  
specjalista pielęgniarstwa zachowawczego**

Oddział Wewnętrzny w Iławie mierzy się również z problemem braku poradni internistycznych, które mogłyby odciążać szpital. W efekcie pacjenci z mniej pilnymi przypadkami często trafiają na SOR, który z definicji powinien zajmować się ostrymi przypadkami.

— Na oddział trafiają osoby, które mogłyby być leczone ambulatoryjnie, gdyby tylko istniały odpowiednie poradnie lub lepszy dostęp do lekarzy rodzinnych — mówi dr Psiuk i podkreśla, że współpraca pacjentów i ich rodzin z personelem medycznym ma kluczowe znaczenie. Zrozumienie ograniczeń systemowych i realiów pracy w szpitalach powiatowych pozwala na lepszą komunikację i bardziej efektywną pomoc pacjentom.

— Apeluje o wyrozumiałość i współpracę. Wszyscy

chcielibyśmy pomóc każdemu pacjentowi, ale ograniczenia systemowe zmuszają nas do podejmowania trudnych decyzji — mówi lekarz.

Doktor Jarosław Psiuk wyraża nadzieję na zmiany, które poprawią sytuację w ochronie zdrowia, m.in. zwiększenie liczby łóżek, wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań i poprawę dostępu do specjalistycznej opieki ambulatoryjnej. Jak sam przyznaje, mimo trudności wciąż traktuje swoją pracę jako misję.

— Wierzę, że uda się znaleźć rozwiązania, które poprawią sytuację pacjentów i lekarzy. Praca na oddziale wewnętrznym to wyzwanie, ale i ogromna odpowiedzialność, którą musimy podejmować każdego dnia.

Problemy Oddziału Wewnętrznego w Iławie są odzwierciedleniem wyzwań,

z jakimi boryka się polska ochrona zdrowia. Starzejące się społeczeństwo, brak specjalistów i ograniczone finansowanie to tylko część kwestii wymagających pilnego rozwiązania. Jednocześnie wypowiedź dr Psiuka pokazuje, że mimo trudności wciąż istnieje nadzieja na lepszą przyszłość dla pacjentów i personelu medycznego.

Oddział Wewnętrzny w Iławie to miejsce, gdzie personel medyczny codziennie stawia czoła wyzwaniom wynikającym zarówno z ograniczeń systemowych, jak i trudnej sytuacji społecznej wielu pacjentów. Dzięki zaangażowaniu i determinacji zespołu, pacjenci mogą liczyć na fachową opiekę, mimo licznych trudności. Jak podsumowuje Hanna Leśniewska-Urban: — Życzymy naszym pacjentom i sobie zdrowia, nadziei i wszelkiej pomyślności.

# W szpitalu serce WOŚP bije najmocniej

Po 33 latach nie ma szpitala bez urządzeń z serduszkim. Sprzęt kupiony przez Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy jest nie tylko w szpitalach dziecięcych, ale i na oddziałach dla dorosłych. Również w Szpitalu Powiatowym w Iławie.

Dyrekcja szpitala wielokrotnie wyrażała wdzięczność za otrzymane wsparcie, podkreślając, że pomoc od WOŚP zawsze przychodzi w najważniejszych momentach. Nowoczesny i wysokiej jakości sprzęt medyczny przekazywany przez Fundację przyczynia się do ratowania zdrowia i życia pacjentów oraz ułatwia codzienną pracę personelu medycznego.

**S**zpital Powiatowy w Iławie od lat korzysta z ogromnego wsparcia Fundacji WOŚP.

— Do tej pory otrzymaliśmy sprzęt medyczny o wartości ponad 1 miliona złotych, który znacząco poprawił jakość opieki nad pacjentami. Mamy również powody do radości, ponieważ w najbliższym czasie nasz szpital wzbogaci się o kolejne urządzenia dzięki WOŚP — mówi Jacek Zachariasz, dyrektor placówki.

Dlatego Szpital Powiatowy w Iławie z dumą włączył się w 33. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, który odbył się pod hasłem: „Bezpieczeństwo i zdrowie dzieci”. Tegoroczny cel zbiórki to zakup nowoczesnego sprzętu medycznego dla oddziałów onkologicznych i hematologicznych, hospicjów oraz zakładów patomorfologii dziecięcej.

W ramach finału mieszkańcy Iławy i okolic mogli skorzystać z bezpłatnych badań profilaktycznych. Były badania USG dla dzieci do 6. miesiąca życia – głowy, brzucha i płuc (wykonywane przez neonatologów), badania przesiewowe USG dla dzieci powyżej 6. miesiąca życia – jamy brzusznej, płuc i tarczycy (realizowane przez pediatrów), USG płodu dla kobiet w ciąży (15–30 tydzień) – z wydrukiem zdjęcia 3D (wykonywane przez ginekologów i położników), badania profilaktyczne dla dorosłych – pomiar ciśnienia, cukru, cholesterolu oraz lipidogram (HDL, LDL, trójglicerydy). W całą akcję zaangażowany był personel: lek. Maryna Hancharevich, piel. Bożena Raczkowska, piel. Jadwiga Jagielska, piel. Magdalena Mączyńska, piel. Edyta Pruchniewska, piel. Ewa Morawska, pol. Magdalena Kowalska, rej. med. Ewa Romanowska, Żaneta Jończak, Daria Szczepańska, terapeuta Dariusz Weider. USG noworodków lek. Justyna Ordańska i lek. Wawrzyniec



**PACJENTKA SZPITALA POWIATOWEGO W IŁAWIE**

„WOŚP wspieram od 12 lat, od kiedy moja córka Julia potrzebowała tego sprzętu na oddziale neonatologii. Kiedy urodziła się jako skrajny wcześniak w 27 tygodniu ciąży i sprzęt z serduszkim towarzyszył nam od pierwszych chwil po narodzinach. Mamy dług wdzięczności do spłacenia, którego pewnie nigdy nie spłacimy, dlatego z Orkiestrą będziemy grać do końca świata jeden dzień dłużej. W ramach akcji dla WOŚP w iławskim szpitalu skorzystałyśmy z USG jamy brzusznej. Stawiamy na profilaktykę”



Pruszek, USG dzieci starszych lek. Ewa Świniarska i lek. Natalia Stępień, USG Płodu lek. Tomasz Małkiewicz i lek. Iryna Azolina oraz Grupa BINGO z Gabriellą Kolecką na czele – serdecznie dziękujemy!

W trakcie wydarzenia na terenie szpitala obecni byli wolontariusze WOŚP z puszkami – im także serdecznie dziękujemy!

— Serdecznie dziękujemy Fundacji Jurka Owsiaka, naszym lekarzom, pielęgniarkom oraz wszystkim zaangażowanym za wsparcie tego wyjątkowego finału. Razem możemy czynić cuda! — podsumował dyrektor Jacek Zachariasz.



# Testament audiowizualny - czy to dobre rozwiązanie?

W Ministerstwie Sprawiedliwości dokonywane są prace nad nowelizacją Kodeksu Cywilnego. Jedną z proponowanych zmian jest wprowadzenie nowego rodzaju testamentu ustnego - audiowizualnego. Jego utrwalenie miałyby się odbywać za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk.



Fot. Shutterstock

**M**ożna by pomyśleć że w dobie XXI wieku, gdzie większość społeczności korzysta ze smartfonów, rozwiązanie „smart testamentu” powinno być wprowadzone i rozpowszechnione. Natomiast praktycy prawni są negatywnie nastawieni do tego nowoczesnego rozwiązania. Przyczyną jest możliwość fałszowania wideo testamentów za pomocą sztucznej inteligencji, co skutkowało by podszywaniami się za testatora. Wzmogłoby to również poszukiwania dobrych w swoim zakresie biegłych z zakresu rozpoznawania deepfake-ów.

Przesłankami spełniającymi uznanie przez sąd spadku testamentu audiowizualnego miałby być ciężki wypadek, a w nim poszkodowany u którego istnieje obawa rychłej śmierci. Krótki okres czasu na przedstawienie ostatniej woli i brak świadków dookoła, niemożność spisania testamentu czyli dochowania zwykłej formy testamentu jest niemożliwa lub utrudniona, to podstawa dzięki której zaakceptowa-

no by sporządzenie wideo testamentu za pomocą np. smartfona. Uznawany przez projektantów za testament ostatniej szansy, przy zapewnieniu autentyczności osoby dokonującej przedstawienia ostatniej woli, oraz prawdziwości treści testamentu.

Tu powstają już pogłoski niepewności wśród grona sędziów, którzy wraz zbiegłymi sądowymi z zakresu rozpoznawania deepfake-ów, będą musieli

ocenić prawdziwość audiowizualnego testamentu. W czasach nowych technologii nie jest ciężko się podszyć za drugą osobę. Kolejnym pytaniem jest możliwość wybadania u pacjenta stanu jego świadomości, co będzie już niemożliwe. Uzasadnienie nowelizacji projektu wskazuje także dostarczenie nośnika na którym zapisane jest audiowizualna ostatnia wola, przy czym sąd spadku dokona oględzin nośnika i oceni jego prawdziwość spisaną następnie w protokole.

W obecnych przepisach Kodeksu Cywilnego, przy sporządzeniu testamentu ustnego, czyli jednego z rodzajów testamentu szczególnego, wymagana jest obecność co najmniej trzech świadków. Zaproponowano, aby za pomocą nośnika który zarejestruje ostatnią wolę spadkodawcy w przypadku wystąpienia nagłego niebezpieczeństwa, dopuszczono możliwość sporządzenia ust-

nego testamentu bez obecności świadków. Natomiast czy to rozwiązanie zostanie zaakceptowane przez praktyków? Jak wiadomo byłaby to jedyna możliwość o dokonaniu testamentu w sposób skuteczny. Zwyczaj podróżuje się z osobami z kręgu bliskiego, ajak wiadomo świadkami zgodnie z treścią art. 957 §1 Kodeksu Cywilnego nie mogą być „ małżonek tej oso-

by, jej krewni lub powinowaci pierwszego i drugiego stopnia oraz osoby pozostające z nią w stosunku przysposobienia.” Podsumowując, zgodnie z biegiem rozwoju technologii w obecnych czasach można było się domyślać, że to kwestia czasu aż powstana dywagację nad wprowadzeniem wideo testamentów.

Źródło: Zaborskie Towarzystwo Naukowe

## OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 ze zm.)

### STAROSTA POWIATU IŁAWSKIEGO INFORMUJE,

że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa Powiatowego w Iławie oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej pod adresem: <http://bip.powiat-ilawski.pl>, zamieszczony został wykaz niżej wymienionej nieruchomości gruntowej zabudowanej stanowiącej własność Skarbu Państwa, przeznaczonej do sprzedaży w trybie bezprzetargowym na rzecz jej użytkownika wieczystego: działka nr 261/2 o powierzchni 0,3887 ha, obręb nr 10 miasta Iławy.

## KOMUNIKAT

Informujemy, że Powiat Iławski nie będzie ustalał dyżurów pracy aptek ogólnodostępnych na rok 2025.

Zgodnie z przepisami o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, za dyżur w dzień wolny od pracy uznawany jest dyżur pełniony przez aptekę ogólnodostępną w niedzielę i święta bez przerwy przez kolejne 4 godziny zegarowe, w przedziale czasowym między godz. 10:00-18:00. Za dyżur w porze nocnej ustawodawca uznaje natomiast dyżur pełniony przez aptekę ogólnodostępną bez przerwy przez kolejne 2 godziny zegarowe, w przedziale czasowym między godz. 19:00-23:00.

**Na terenie powiatu iławskiego działają dwie apteki czynne w tych godzinach:**

Apteka „NOVA” ul. Kopernika 3/4A/1, 14-200 Iława  
„APTEKA ARNIKA” ul. Rynek 20, 14-260 Lubawa.

## OBWIESZCZENIE STAROSTY POWIATU IŁAWSKIEGO z dnia 22.01.2025 r.

Starosta Powiatu Iławskiego, działając zgodnie z art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz.U.2024 poz. 311) oraz art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572),

### ZAWIADAMIA

o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na: „Rozbudowie drogi powiatowej nr 1327N Wola Kamieńska- Lipowy Dwór na odcinku Szałkowo- Iława (Lipowy Dwór) budowa drogi pieszo- rowerowej” w obrębie 0037 Szałkowo, gm. Iława na działkach nr: 141/2, 141/1, 143, 102/6, 102/5, 155, 101/1, 171, 99/4, 99/14, 98/2, 97/3, 97/4, 97/7, 97/6, 96, 97/39, 170/2, 95/1, 94, 26, 24/11, 24/17, 24/13, 24/14, 24/15, 22/5, 22/12, 145, 21/5, 21/4, 21/3, 21/2, 21/1, 7/4, 6, 4, 1, 33/4, 33/3, 33/2, 116/2, 60/8; w obrębie 0016 Kamień Duży, gm. Iława na działkach nr: 3/2, 3/1, 8/2, 8/3, 9/1, 9/9, 10/1, 102, 10/5, 87, 73, 88/17, 88/16; w obrębie 0021 Łanioch, gm. Iława na działce nr 117; w obrębie 0002, m. Iława na działkach nr 207/23, 207/4, 207/16, 207/14, 208/5, 209/23, 209/4, 209/22, 210/3, 209/24, 210/8, 211, 212, 1/2, 5/1, 3/5, 4/7, 4/15, 4/17, 4/19, 4/8, 7, 10, 11, 6/3, 9/1, 208/1, 1/1; w obrębie 0003, m. Iława na działkach nr 281, 299/2, 300, 316 powiat Iławski, województwo Warmińsko – Mazurskie.

Jednocześnie informuję o możliwości zapoznania się z aktami sprawy i uzyskania wyjaśnień w Wydziale Budownictwa, Architektury i Inwestycji (pokój nr 321, tel. 089 649-07-74) Starostwa Powiatowego w Iławie w siedzibie przy ul. Gen. Władysława Andersa 2A, w terminie 14 dni od daty ogłoszenia niniejszego zawiadomienia.

**Zarejestruj pojazd w wydłużonym czasie pracy  
Wydziału Komunikacji  
w Starostwie Powiatowym w Iławie.**

**W każdą środę czynny jest do godz. 17:00.**

Zachęcamy do umawiania się na wizytę za pośrednictwem internetu:

<https://bezkolejki.eu/spilawa>